
NOTITS

Til:	Folketingets Udenrigsudvalg	J.nr.:	28.C.28.a.30-5
CC:		Bilag:	33
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	10. april 2012
Emne:	Oversigt over hørings svar vedrørende forslag til lov om Dansk Institut for Internationale Studier - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution		

Følgende myndigheder/organisationer m.v. har afgivet hørings svar:

1. Akademikernes Centralorganisation
2. Dansk Flygtningehjælp
3. Dansk Folkeoplysnings Samråd
4. Dansk Industri
5. Dansk – Russisk Forening
6. Dansk Røde Kors
7. Danske Handicaporganisationer
8. Danske Universiteter
9. Det Ethiske Råd
10. Det Forskningsfaglige Udvalg
11. Det Frie Forskningsråd
12. Det Udenrigspolitiske Selskab
13. Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination
14. ECMI - European Centre for Minority Issues
15. 3 F Fagligt Fælles Forbund
16. FN-forbundet
17. Forsvarsakademiet
18. FTF
19. Grønlands Selvstyre
20. Institut for Menneskerettigheder
21. Københavns Universitet
22. Landbrug & Fødevarer
23. LGBT Danmark
24. LO
25. Mandela Center Danmark

26. NGO Forum
27. Rigsombudsmanden på Færøerne
28. Rigsombudsmanden i Grønland
29. Rigsrevisionen
30. Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde
31. Syddansk Universitet, Juridisk Institut og Aalborg Universitet, Juridisk Institut
32. Ældremobiliseringen
33. Aarhus Universitet, Juridisk Institut

JTMR

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Fremsendt pr. mail til jtmr@um.dk med kopi til chr-
bul@um.dk og anbiha@um.dk

Hørings svar vedr. forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Den 19. marts 2012
Sagsnr. S-2012-220
Dok.nr. D-2012-4720
ks/ka

AC har fra Udenrigsministeriet modtaget forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution i høring. AC har sendt udkastet til høring i medlemsorganisationerne og har på den baggrund følgende bemærkninger:

AKADEMIKERNES
CENTRALORGANISATION

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

AC vil gerne foreslå følgende ændringer:

1) at institutionens uafhængighed fastslås i loven og ikke kun i lovbetragtningerne. Selv om det er en del af kravene til de nationale menneskerettighedsinstitutioner, at de skal være uafhængige, så bør det fremgå direkte af lovgrundlaget, at den danske institution er uafhængig.

Postboks 2192
Nørre Voldgade 29
DK - 1017
København K.

2) at § 3 stk. 7 vedr. en bestyrelsesrepræsentant fra ministeriet slettes. Institutionen bør - inden for rammerne af de generelle regler for den offentlige forvaltning - kunne fungere uafhængigt af regeringen.

T +45 3369 4040
F +45 3393 8540

3) at sidste sætning i § 4 stk. 3 slettes. Bestyrelsen bør kunne udarbejde en vedtægt for institutionen uden at skulle indhente ministerens godkendelse - set i lyset af institutionens uafhængighed af regeringen.

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

4) at det i § 5 stk. 1 direkte indskrives at også faglige organisationer indgår som en vigtig del af rådets interessentgrundlag, idet retten til at organisere sig er en vigtigt menneskeret. Det kan fx gøres således: "(...) blandt interesserede frivillige organisationer, faglige organisationer, særligt berørte offentlige myndigheder osv. (...).

Med venlig hilsen

Karen Skytte
D: 22495865
E: ks@ac.dk

Til
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 K

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3 sal
DK-1300 København K
www.flygtning.dk

**Høring over forslag til lov om etablering af Institut for 19.3.2012
Menneskerettigheder – Danmarks nationale menne-
skerettighedsinstitution**

Dansk Flygtningehjælp har d.27.februar 2012 modtaget ovenstående lovudkast i høring med frist for bemærkninger d.19.marts 2012.

Med lovforslaget oprettes Institut for Menneskerettigheder som en selvstændig national institution.

Dansk Flygtningehjælp er som humanitær organisation generelt positiv over for intentionen om at styrke og tydeliggøre instituttets stilling og dermed fremme Danmarks arbejde med menneskerettigheder.

Ud fra vores mandat og arbejdsområde har vi imidlertid ikke fundet grundlag for at komme med konkrete bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm, generalsekretær
Dansk Flygtningehjælp

Email: andreas.kamm@drc.dk/ Direkte telefon: 33735130

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Att: jtmr@um.dk
cc: chrbul@um.dk, anbiha@um.dk

København den 19. marts 2012

Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsorganisation

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med forslaget om at etablere et selvstændigt institut for menneskerettigheder.

DFS støtter etableringen af et selvstændigt institut med det formål at fremme og beskytte menneskerettighederne.

Kendskab til menneskerettigheder og deres historiske og værdimæssige grundlag er væsentligt for den demokratiske dannelsesstradition, som også folkeoplysningen er en del af. Det er en demokratisk dannelsesstradition, som er vigtig at bevare og styrke, ikke mindst i en krisetid.

*Derfor foreslår DFS, at der indskrives et nyt punkt i § 2:
x) at fremme befolkningens demokratiske dannelse ved at udbrede kendskabet til menneskerettighederne og deres historiske og værdimæssige baggrund.*

DFS mener endvidere, at det er vigtigt at der er tale om et helt uafhængigt institut. Derfor er vi imod, at der udpeges en repræsentant fra Udenrigsministeriet som observatør i bestyrelsen.

Derfor foreslår DFS, at § 3, stk. 7 slettes.

DFS ser frem til også i fremtiden at bidrage til og deltage i arbejdet i Rådet for Menneskerettigheder.

Med venlig hilsen

Bernhard Trier Frederiksen
Bestyrelsesmedlem, DFS, og
DFS' repræsentant i
Rådet for Menneskerettigheder

Trine Bendix Knudsen
Sekretariatsleder, DFS

Danish Adult Education
Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution

Udenrigsministeriet har den 27. februar 2012 sendt forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution i høring.

DI har følgende *generelle* bemærkninger til høringen:

DI støtter etableringen af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution som selvstændig institution med det formål og de fokusområder, der nævnes i lovforslaget.

DI har følgende *specifikke* bemærkninger til høringen:

§ 2 stk. 1, nr. 3

I takt med den øgede globalisering mødes danske virksomheder oftere med dilemmaer relateret til menneskerettigheder. DI finder det derfor positivt, at instituttets rådgivende funktion over for private aktører tydeliggøres.

§ 2 stk. 1, nr. 6

Med samme begrundelse som ovenfor finder DI det positivt, at bestemmelsen om, at instituttet skal forestå information om menneskerettighederne ikke begrænses til en afgrænset modtagerkreds.

DI finder, at Institut for Menneskerettigheder gennemfører et vigtigt stykke arbejde under overskriften Human Rights and Business med det formål at øge de positive effekter af virksomhedsaktiviteter på menneskerettighederne og mindske de negative effekter. Eksempelvis har instituttets rolle i udarbejdelsen af værktøjer som Human Rights Self Assessment Tool været afgørende.

DI opfordrer på den baggrund til, at instituttets arbejde med Human Rights and Business fortsættes og styrkes i de kommende år.

DI ser frem til at følge den videre proces, og står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for yderligere information.

Med venlig hilsen

Marie Gad
Chefkonsulent

Kjeld Aakjær
H.C. Lumbyes Gade 67, 2100 København Ø
Tlf. 3929 8061
E-mail: k.aakjaer@it.dk

København den 18.marts 2012

Til Udenrigsministeriet

Høringssvar fra Dansk – Russisk Forening(DRF)

vedr. udkastet til Lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Det er med glæde DRF konstaterer, at det udsendte forslag til lov om Institut for Menneskerettigheder, vil igen føre til oprettelsen af et selvstændigt og uafhængigt menneskeretsinstitut i Danmark. Dansk – Russisk Forening har følgende ændringsforslag til lovudkastet eller/og bemærkninger.

Navnet på loven: Lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Er det muligt at fjerne ordet Nationale? Det lyder mere ordret: Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Menneskerettighedsinstitution. Nationale kan for nogle forbindes med et tidspunkt i Europas historie vi ikke bryder os meget om.

Paragraf 2, stk.3 det foreslås at **OSCEs Menneskelige Dimension** indføres i slutningen af opremsningen af anerkendte menneskerettigheder, som Institutionen tager udgangspunkt for sit virke.

Argumentation: OSCEs Menneskelige Dimension har betydet meget politisk i forhold til Østeuropa, og gør det fortsat i demokratiseringsprocessen i disse lande. Udsendelsen af valgobservatører og OSCEs Media- og presse Ombudsmand influerer stadig den politiske udvikling.

Paragraf 2, 4) at fremme koordination mellem og bistand til de frivillige organisationers arbejde med menneskerettighederne,

Forslag til ny tekst: at fremme koordination, samarbejde og bistand til de frivillige organisationers arbejde med menneskerettighederne,

Argumentation: Det er vigtigt at understreger at det skal ske i et samarbejde mellem NGOerne og instituttet. Under UPR – processen, Danmarks eksamination om overholdelsen af FNs konventioner af menneskerettighederne, fandt netop dette samarbejde sted – mellem ligeberettigede parter.

Paragraf 3, stk. 2, punkterne 2, 3 og 4, omtaler universiteternes udpegelse af seks repræsentanter.
Det foreslås at den ene af disse seks repræsentanter skal udpeges af Journalisthøjskolerne.

Argumentation: Presse- og ytringsfriheden har fået en markant rolle i samfundsudviklingen nationalt og internationalt. Muhammedtegningerne er et godt eksempel og de har siden været diskuteret ud fra et menneskerets synspunkt. Dermed vil det være godt at bestyrelsen får tilført fagkundskab på dette område.

Paragraf 3 stk. 4 vedr. Rådets udpegelse af bestyrelsesrepræsentanter – hele stykket udgår og følgende nye tekst indsættes:

Rådet udpeger sine seks bestyrelsesrepræsentanter, med skyldigt hensyn til den mangfoldighed der gør sig gældende blandt Rådets civilsamfundsorganisationer.

Argumentation: NGOerne spillede en vigtigpolitisk rolle ved etableringen af det første institut i 1987, overfor Folketinget. Derfor udarbejdede NGOerne en rotationsplan for repræsentationen i bestyrelsen. Den tidligere borgerlige regering prøvede om de kunne nedlægge instituttet, dette lykkedes ikke politisk. I stedet fik de en passus om, at de etniske repræsentanter skulle sikres to af de seks pladser i bestyrelsen. Med det nye lovudkast til lov, vil den repræsentation af civilsamfundsorganisationer blive beskåret. Det er ikke muligt at tage højde for at alle de forskellige interessegrupper bliver repræsenteret i bestyrelsen. Om det er handicap, kvinder, etniske minoriteter, ligestilling osv. Derfor bør Rådets medlemsorganisationer selv foretage denne udvælgelse.

Paragraf 4, stk. 4 Bestyrelsen kan efter behov nedsætte særlige udvalg – erstattes med følgende tekst:

Bestyrelsen nedsætter følgende udvalg:: Udvalget til monitorering af Handicapkonventionen, udvalget til monitoreringen af Ligebehandlingen og et udvalg for etniske minoriteter. Andre særlige udvalg kan nedsættes af bestyrelsen. Udvalgene nedsættes i tæt samarbejde med de berørte civilsamfundsorganisationer, myndigheder og andre der behandler de nævnte områder.

Argumentation: Med monitoreringens ansvarsoverdragelse til instituttet i forhold til Handicap- konventionen og Ligestillingen i Danmark, vil det være naturligt at dette sker i et tæt samarbejde med de berørte organisationer, myndigheder og fagekspertise på områderne.

Paragraf 5 vedr. sammensætningen af Rådet, indføjes en sætning i forlængelse af indledningen, med følgende tekst:

Landets lovgivere, ved de repræsenterede partier i Folketinget, har hver især ret til at udpege et medlem af Rådet for Menneskerettigheder.

Argumentation: Med etableringen af en selvstændig menneskerettighedsinstitution, der skal dække alle synspunkter i samfundet, er det vigtigt at også de politiske partier aktivt deltager i Rådet og fremkommer med sine synspunkter, der afspejler samfundsudviklingen. Folketingsmedlemmerne udsteder love og kan lægge op til Grundlovsændringer, derfor er det vigtigt at de fremkommer med synspunkter og holdninger ved diskussioner i Rådet.

I den nuværende forretningsorden for instituttet, omtales de politiske partiers repræsentation i instituttet, men det er naturligt at deres repræsentation beskrives i den nye lov.

Dansk – Russisk Forening håber med disse forslag og bemærkninger til lovforslaget at bidrage til en styrkelse af den endelige lov.

På Dansk – Russisk Forenings vegne

Karsten Fledelius
Landsformand for Dansk – Russisk Forening

Kjeld Aakjær
Rådsmedlem for Dansk – Russisk Forening

HØRINGSSVAR

19. marts 2012

Udkast til Lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Røde Kors takker for det fremsendte Udkast til Forslag til Lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution (herefter lovudkast).

Røde Kors har virket i et samarbejde med Institut for Menneskerettigheder, siden det ved en folketingsbeslutning blev oprettet i 1987 som Det Danske Center for Menneskerettigheder. Samspillet mellem Institut for Menneskerettigheder og Røde Kors er fokuseret på den humanitære folkeret (krigens regler) samt på menneskeretslige aspekter af Røde Kors' aktiviteter, herunder asylområdet.

Røde Kors har i dag sæde i Rådet for Menneskerettigheder. Tilsvarende er Institut for Menneskerettigheder i dag medlem af Regeringens Røde Kors Udvalg om krigens regler.

På den baggrund har Røde Kors både en række generelle og specifikke bemærkninger til det fremlagte lovudkast.

1. Røde Kors generelle kommentarer til lovudkastet

- Røde Kors hilser det velkomment, at Institut for Menneskerettigheder med lovudkastet gøres til en selvstændig institution. Røde Kors er enig i behovet for en tydeliggørelse og styrkelse af instituttets stilling og mandat som en national menneskerettighedsinstitution (NHRI), herunder varetage overvågningen og rapporteringen om menneskerettighedssituationen i Danmark.
- Røde Kors er tilfredse med, at det entydigt fremgår, at Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal *fremme* og *beskytte* menneskerettighederne såvel som i fredstid som under væbnede konflikter.
- Røde Kors er tilfredse med, at Rådet for Menneskerettigheder videreføres med lovudkastet. Røde Kors kan tilslutte sig lovudkastets præcisering af rådets rolle.

- Det er vigtigt, at instituttets uafhængighed sikres entydigt i lovgrundlaget. Derfor er Røde Kors bekymret over, at det foreslås, at Udenrigsministeriet har sæde i bestyrelsen som observatør med taleret. Ikke mindst for at kunne løfte opgaven som et uafhængigt institut med stærke egen-driftsbeføjelser og selvstændige rapporteringer.
- Røde Kors ønsker også en præcisering af, hvordan instituttet kan stå til ansvar over for Folketinget.
- For at understøtte bestyrelsens ansvar for løbende at monitorere instituttets økonomi, foreslår Røde Kors endvidere, at bestyrelsen nedsætter et økonomi- og revisionsudvalg.

2. Specifikke kommentarer til lovudkastets konkrete bestemmelser

Røde Kors har følgende specifikke bemærkninger til en række af lovudkastets bestemmelser:

Lovudkastets § 2

Røde Kors har siden 1984 varetaget opgaven med at yde humanitær og social bistand til asylansøgere i Danmark. Gennem en frivillig indsats yder Røde Kors også social støtte til udsatte medborgere i Danmark. På den baggrund er Røde Kors særligt opmærksomme på de humanitære og menneskeretlige betingelser for disse målgrupper med ophold i Danmark.

Røde Kors bifalder derfor, at det i lovudkastet præciseres, at instituttet skal varetage overvågningen af og rapporteringen om menneskerettighedssituationen i Danmark. Det vil i praksis omfatte supplerende interessent- eller skyggerapportering til bl.a. FN's Børnekomite eller FN's menneskerettighedsråd.

Røde Kors bifalder også, at det i bemærkningerne slås fast, at instituttet med udgangspunkt i Paris-principperne har en stærk beføjelse til af egen drift at tage spørgsmål op.

Til § 2. stk. 1, nr. 4 er Røde Kors tilfreds med, at bestemmelsen vedrørende koordination mellem og bistand til de frivillige organisationers arbejde med menneskerettigheder videreføres.

Lovudkastets § 3 – Institutionens ledelse

Det fremgår – meget fornuftigt – og med henvisning til Paris-principperne, at instituttet som en selvstændig institution ikke vil være undergivet regeringens instruktion. Som følge heraf fremgår det af selve bestemmelsen, at observatøren fra Udenrigsministeriet alene har taleret.

Røde Kors peger dog på, at Udenrigsministeriets repræsentation i bestyrelsen alligevel i praksis kan give anledning til usikkerhed om instituttets uafhængighed.

Røde Kors peger også på, at bestyrelsen altid kan vælge at invitere eksterne eksperter m.fl. til behandlingen af et punkt på dagsordenen eller nedsætte særlige udvalg eller rådgivende fora. At Udenrigsministeriet er repræsenteret i bestyrelsen synes derfor unødvendig. Det risikerer at skabe unødigt usikkerhed om instituttets uafhængighed, og dermed bringe instituttet såvel som ministeriet i en svær position.

I det endelige lovforslag anbefaler Røde Kors derfor, at det præciseres og tydeliggøres, hvordan instituttet står til ansvar over for Folketinget.

For at fremme bestyrelsens overblik over budget og den løbende økonomi kunne det være formålstjenesteligt, at bestyrelsen nedsætter et økonomi- og revisionsudvalg. Udenrigsministeriet kunne eksempelvis have sæde i dette.

Lovudkastets § 5 – Rådet for Menneskerettigheder

Røde Kors bifalder, at Rådet for Menneskerettigheder foreslås videreført. Røde Kors er enig i præciseringen af rådets forpligtelser, nemlig at rådet drøfter de overordnede retningslinjer for instituttets virksomhed og følger dets aktiviteter med henblik på at fremme lovens formål.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær

Til
Udenrigsministeriet,
e-mail: jtmr@um.dk;
c.c.: chrbul@um.dk & anbiha@um.dk

Hvidovre, den 4. april 2012
Sag 14-2012-00495 – Dok. 76664 SL/sih/kft

Høring vedr. forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale Menneskerettighedsinstitution

Hermed følger høringssvar fra Danske Handicaporganisationer (DH) til høring vedrørende Forslag til Lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale Menneskerettighedsinstitution.

Institut for Menneskerettigheder fik fra 1. januar 2011 opgaven om at fremme, beskytte og overvåge implementeringen af Handicapkonventionen i Danmark i henhold til Handicapkonventionens artikel 33, stk. 2. Fra DH's side så vi det som helt naturligt, at Instituttet fik denne opgave. Vi finder, at netop denne placering giver en god ramme for arbejdet med Handicapkonventionen. Placeringen sikrer et frugtbart samarbejde på tværs af diskriminationsårsager. Placeringen kan bidrage til at sikre, at handicap tænkes ind i forhold til Institutets opgaver, ligesom andre diskriminationsårsager kan tænkes kvalificeret ind i forhold til handicap. På den måde kan arbejdet med multipel diskrimination få et stærkt tiltrængt løft. Placeringen vil desuden være befordrende for samarbejde alle Institutets samarbejdspartner imellem.

Bestyrelsen for Institut for Menneskerettigheder er særdeles indflydelsesrig i forhold til Institutets arbejde, herunder i forhold til Institutets prioriteringer og ressourcetildeling til de forskellige områder. Handicapområdet er nyt for instituttet og adskiller sig væsentligt fra de øvrige områder, som Instituttet arbejder med. Det vil derfor være væsentligt at få "sat handicapområdet på landkortet" og at undgå at blive overset eller forfordelt i Institutets prioriteringer.

Handicapkonventionens artikel 4, stk. 3, samt artikel 33, stk. 3, understreger, at mennesker med handicap gennem vores organisationer har ret til at være inddraget i udvikling og gennemførelse af lovgivning og politikker, der sigter på at gennemføre konventionen. På den baggrund ser vi det som både naturligt og nødvendigt, at DH har indstillingsret til en plads i Institutets bestyrelse.

Vi finder derfor, at lovforslaget er overordentligt positivt og regner naturligvis med, at de foreslåede formuleringer i § 3, stk. 4, fastholdes og vedtages. Dette vil være i overensstemmelse med de politiske udmeldinger i forbindelse med, at Institut for Menneskerettigheder har fået opgaverne jævnfør artikel 33, stk. 2.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'SL' followed by a stylized flourish.

Stig Langvad
Formand

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 00
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

16. marts 2012
J.nr. 2008-5230-04
SB
Dir. tlf. 33 36 98 10
sb@dkuni.dk

Høring over udkast til forslag om lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution

Danske Universiteter takker for ovennævnte forslag, hvoraf det fremgår, at man agter at nedlægge Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder og at oprette Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution. Danske Universiteter kan tilslutte sig dette.

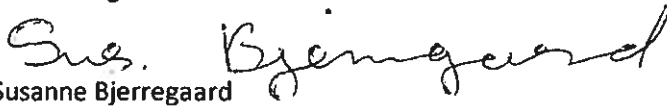
Forslaget har været udsendt til de otte universiteter. Syddansk Universitet, Roskilde Universitet og IT-Universitetet har meddelt, at de ikke har bemærkninger til forslaget. Aalborg Universitet har oplyst, at deres juridiske institut sammen med Juridisk Institut ved Syddansk Universitet har indsendt et fælles høringssvar, mens universitetet ikke i øvrigt har bemærkninger.

Aarhus Universitet har svaret, at universitetet varmt støtter forslaget, som man finder kan bane vejen for, at de to institutioner, der har været samlet i centret, kan stå på egne ben og få tydeligere profiler i arbejdet med deres respektive målsætninger. Aarhus Universitet har desuden indsendt bemærkninger fra universitetets Juridiske fakultet. Også Københavns Universitet har indsendt en række bemærkninger. Det fremgår, at de to universiteter blandt andet finder det problematisk, at der lægges op til, at udenrigsministeren kan udpege en repræsentant til bestyrelsen for instituttet.

Bemærkningerne fra Københavns Universitet og Aarhus er vedlagt.

Desuden vedlægges kopi af det fælles svar fra Aalborg Universitet og Syddansk Universitet, der også er indsendt direkte til ministeriet.

Med venlig hilsen

Susanne Bjerregaard
Sekretariatschef

Bilag

DET
ETISKE
RÅD

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

E-mail: jtmr@um.dk –
kopi: chrbul@um.dk, anbiha@um.dk

Det Ethiske Råd
Rentemestervej 8
2400 København NV
Tel + 45 7221 6860
www.etiskraad.dk

14. marts 2012
J.nr.: 1003746
Dok. nr.: 861024
PH.ER

Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution

Det Ethiske Råd takker for modtagelsen af høringsudkastet.

Vi har ingen kommentarer.

Med venlig hilsen
på vegne af Det Ethiske Råd

Jacob Birkler,
formand

Christine Charlotte Bülow

Fra: JTMR
Sendt: 19. marts 2012 12:23
Til: Christine Charlotte Bülow
Cc: Anne Birgitte Hansen
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Klassifikation: UKLASSIFICERET
docId: DOK7668766
SJfile: 28.C.28.a.30-5.
SJ: -1

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Henrik Secher Marcussen [<mailto:hsm@ruc.dk>]

Sendt: 19. marts 2012 11:13

Til: Anne Birgitte Hansen

Cc: JTMR

Emne: Re: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Formandskabet for Det Forskningsfaglige Udvalg vil gerne på udvalgets vegne udtrykke vores anerkendelse af, at den institutionelle adskillelse mellem IMR og DIIS nu foreslås etableret. Den tidligere struktur med individuelle institutbestyrelser med den for begge institutioner overordnede DCISM-bestyrelse har aldrig været velfungerende.

FFU hilser således den institutionelle adskillelse velkommen, også med henblik på at styrke IMR's rolle både som Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution og i forhold til sine øvrige internationale opgaver, som dermed kan forventes at få forøget styrke, faglighed og legitimitet.

Med venlig hilsen,

Henrik Secher Marcussen, formand og Lisbeth Valentin Hansen, næstformand

Henrik Secher Marcussen, Professor, Ph.D.
Department of Society & Globalisation,
International Development Studies,
Roskilde University,
House 23.1,
P.O. Box 260,
DK - 4000 Roskilde,
Denmark.

Tel.: +45 4674 2322
Fax no.: +45 4674 3033
Mail: hsm@ruc.dk

Citat af Anne Birgitte Hansen <anbiha@um.dk>:

> Til de på vedlagte høringsliste anførte

>

> Udenrigsministeriet skal hermed anmode om eventuelle bemærkninger til

> vedhæftede udkast til forslag til lov om etablering af Institut for

> Menneskerettigheder - Danmarks Nationale

> Menneskerettighedsinstitution. Bemærkninger til lovudkastet bedes

> venligst være Udenrigsministeriet i hænde senest den 19. marts 2012.

> Bemærkninger bedes sendt pr. email til: jtmr@um.dk<<mailto:jtmr@um.dk>>.

>

> Vedhæftet er:

>

>

> · Høringsbrev

>

> · Udkast til lovforslag om etablering af Institut for

> Menneskerettigheder - Danmarks internationale

> menneskerettighedsinstitution, inklusiv bemærkninger

>

> · Høringsliste

>

>

>

> Med venlig hilsen

>

> Anne Birgitte Hansen

>

>

>

> ANNE BIRGITTE HANSEN / ANBIHA@UM.DK<<mailto:anbiha@um.dk>> CHEFKONSULENT

> / JTMR DIREKTE +45 3392 0333

>

> UDENRIGSMINISTERIET

> ASIATISK PLADS 2 / DK-1448 KØBENHAVN K TLF. +45 3392 0000 /

> [HTTP://WWW.UM.DK](http://WWW.UM.DK)<<http://www.um.dk>>

>

> [Beskrivelse: <cid:image001.png@01CCF321.C6B78CD0>]

>

>

DET FRIE FORSKNINGSRÅD

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
DK – 1448 København K

Fremsendt per mail: jtmr@um.dk, chrhul@um.dk og anbiha@um.dk

Det Frie Forskningsråds høringssvar om forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution

19. marts 2012

Det Frie Forskningsråd er i forbindelse med høring af ministerier om forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution (herefter IFM) anmodet om bemærkninger hertil.

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

Bredgade 40

1260 København K

Telefon 3544 6200

Telefax 3544 6201

E-post fi@fi.dk

Netsted www.fi.dk

CVR-nr. 1991 8440

Det Frie Forskningsråd (herefter rådet) kan efter udtalelse fra Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv fremsende følgende bemærkninger:

Sagsbehandler

Rune Odgaard Jensen

Telefon 7231 8307

Telefax

E-post ruoj@fi.dk

Rådet finder principielt, at statslige selvejende institutioner, hvis hovedformål er defineret helt eller delvist som forskning, bør oprettes efter *Lov om sektorforskningsinstitutioner*. Hvis dette ikke er muligt, eksempelvis fordi institutionen skal varetage særlige opgaver som i dette tilfælde, vil rådet anbefale, at der i det enkelte tilfælde bliver etableret en styringsmodel, der i videst muligt omfang efterlever bestemmelserne i denne lov.

Rådet lægger i denne sammenhæng særlig vægt på, at statslige selvejende institutioner med forskningsopgaver får mulighed for:

Sagsnr. 12-124881

Dok nr. 2265874

Side 1/2

1. At drive forskning indtil højeste internationale niveau.
2. At udføre sin forskning inden for sit formål uafhængigt af ministerielle interesser.
3. At deltage i uddannelse af forskere inden for sine kerneområder.
4. At stille krav om, at instituttets direktør skal være forskningskyndig.
5. At stille krav om, at mindst ¼ af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal være anerkendte forskere, og at bestyrelsens formand skal have indsigt i forskning.

Rådet finder, at lovforslaget om IFM vil gøre det muligt for institutionen fortsat at drive forskning indtil højeste internationale niveau og at udføre sin forskning i uafhængighed. Rådet noterer, at der i bemærkningerne til lovforslaget (*til stk. 1, nr. 2, lovforslagets s. 20*) er angivet, at "... *det med lovforslaget forudsættes, at Institut for Menneskerettigheder oprettes som en selvstændig og uafhængig national menneskerettighedsinstitution*".

Rådet finder, at IFM bør have mulighed for at deltage i uddannelse af forskere inden for menneskerettighedsområdet, hvilket kan ske gennem en tilføjelse til lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 2.

Rådet finder i forhold til nedsættelsen af IFM's bestyrelse, at den foreslåede kreds af udpegende institutioner ikke tilstrækkeligt repræsenterer interessentgruppen i forhold til instituttets arbejdsopgaver. Med henvisning til lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 1 og nr. 2 mener rådet ikke, at der er nogen saglig begrundelse for at give rektorerne for universiteterne i København og Aarhus særlig adgang til at udpege bestyrelsesmedlemmer. Der findes kompetente juridiske faglige miljøer på både Syddansk Universitet og Aalborg Universitet, hvilket lovforslaget bør afspejle. Rådet finder det rigtigst at lade Det Frie Forskningsråd som national repræsentant for den frie forskning i Danmark forestå udpegningen af medlemmer frem for enkelte universiteter.

Rådet skal derfor foreslå, at § 3, stk. 2, ændres således, at Det Frie Forskningsråd udpeger 3 medlemmer af bestyrelsen (heraf 1 med tilknytning til de juridiske faggrupper), og Rektorkollegiet under Danske Universiteter udpeger 3 medlemmer (heraf 1 med tilknytning til de juridiske faggrupper). I tilknytning hertil anbefaler rådet, at det bliver præciseret, at medlemmer udpeget af forskningsinstitutioner skal være anerkendte forskere som defineret i *Lov om forskningsrådgivning m.v.*, § 2, stk. 1, nr. 1).

Styrelsen for Forskning
og Innovation

Side 2/2

Rådet foreslår en præcisering i lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 4): "... Rektorkollegiet under Danske Universiteter".

Rådet finder, at lovforslagets § 4, stk. 1, om bestyrelsens formand bør præciseres, så det bliver et krav, at bestyrelsesformanden skal være forskningskyndig som defineret i *Lov om forskningsrådgivning m.v.*, § 2, stk. 1, nr. 2). Dette kan gøres ved at tilføje "*med indsigt i forskning*" til bestemmelsen.

Rådet finder, at lovforslagets § 6, stk. 1, bør præciseres, så det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at instituttets direktør skal forskningskyndig som defineret i *Lov om forskningsrådgivning m.v.*, § 2, stk. 1, nr. 2.

Afslutningsvist anmoder rådet om, at Det Frie Forskningsråd bliver anført på Udenrigsministeriets høringsliste.

Med venlig hilsen

Jens Christian Djurhuus
Bestyrelsesformand for Det Frie Forskningsråd

Christine Charlotte Bülow

Fra: Klaus Carsten Pedersen <udenrigs@udenrigs.dk>
Sendt: 8. marts 2012 15:41
Til: Christine Charlotte Bülow
Emne: Re: VS: Høringssvar fra Det Udenrigspolitiske Selskab

Klassifikation: UKLASSIFICERET

Kære Christine

Ja, § 8 var en slåfejl. Rettelsen gik bare ud på at forenkle sætningen og fjerne 'dobbeltkonfekten'.

Mvh

Klaus

Den 08/03/12 15.29 skrev "Christine Charlotte Bülow" <chrbul@um.dk> følgende:

Kære Klaus Carsten Pedersen

Er det korrekt forstået, at forslaget til, at formuleringen "*uden forskelsbehandling på grund af*" erstattes med formuleringen "*uanset*" rettelig vedrører lovforslagets § 2, stk. 2, 2. linie?

Mvh. Christine

CHRISTINE CHARLOTTE BÜLOW
FULDMÆGTIG / JTMR

UDENRIGSMINISTERIET
ASIATISK PLADS 2 / DK-1448 KØBENHAVN K
TLF. +45 3392 0000 / DIREKTE +45 3392 0464

Fra: Klaus Carsten Pedersen [<mailto:udenrigs@udenrigs.dk>]
Sendt: 29. februar 2012 18:45
Til: JTMR
Emne: Høringssvar fra Det Udenrigspolitiske Selskab

Vi finder lovforslaget godt og har kun to redaktionelle bemærkninger:

§ 2, 8 kunne eventuelt lyde: at arbejde for, at menneskerettighederne respekteres i ind- og udland.

§ 8 Stk. 2, anden linje: ordene 'uden forskelsbehandling på grund af' bør slettes og erstattes af ordet 'uanset'.

Med venlig hilsen

Klaus Carsten Pedersen

Klaus Carsten Pedersen

Direktør
Det Udenrigspolitiske Selskab
Amaliegade 40 A, 1256 K
Telefon 33148886
Mobil 40111514
Fax 33148520
Mail udenrigs@udenrigs.dk

Til Udenrigsministeriet pr. email til: jtmr@um.dk.

19. marts 2012

Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination (DRC) Høringssvar til:

Lovforslag om Institut for Menneskerettigheder - Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution.

DRC støtter meget varmt, at Institut for Menneskerettigheder får status som Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution, herunder at man opløser den institutionelle sammenkædning, der blev påtvunget i 2002. Ifølge lovforslaget har det ikke medført de "synergieffekter" man havde håbet på. Dette er vel en pænere omskrivning af det faktum, at den tidligere regering og deres støtteparti gennemførte en generel nedlæggelse af såkaldte "overflødige" nævn og råd, herunder også forsøgt at lukke Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det lykkedes næsten, men i sidste øjeblik blev den internationale kritik så voldsom, at regeringen og dansk Folkeparti i den endelige finanslovsaftale for 2002 lod menneskerettighedscenteret "overleve", som en del af den nye megainstitution, og ingen har reelt forventet, at dette skulle medføre nogen form for "synergi."

Samtidig lukkede Regeringen i stedet Nævnet for Etnisk Ligestilling og man tog det offentlige tilskud fra DRC. Vi kan i den forbindelse henvise til side 26 i rapporten om ligestillingsorganer anno 2002 udarbejdet for EU Kommissionen (se vedlagt bilag 1). Som det fremgår af listen havde Danmark på undersøgelsestidspunktet to specialiserede organer - Nævnet for Etnisk Ligestilling og DRC. Men som det også fremgår af fodnoterne, så lukkes nævnet med udgangen af 2003 og DRC vil blive væsentlig begrænset i aktivitet henset til den mistede offentlige støtte. Rapporten findes:

<http://www.lex.unict.it/eurolabor/documentazione/altridoc/report052002.pdf>

DRC har derfor siden 2002 været voldsomt begrænset i vores arbejde. I stedet for daglig åbningstid er vores rådgivnings tilbud eksempelvis blevet begrænset til mandag aften ved hjælp af frivillige jurastuderende m.fl. At rådgivningsarbejdet ikke desto mindre har båret frugt, kan illustreres ved en række sager ved internationale og nationale klageinstanser, samt opbygning af en unik viden om brugen af mediation og andre konfliktløsningsredskaber i forbindelse med diskriminationssager.

DRC har i denne forbindelse haft et tæt samarbejde med Institut for Menneskerettigheder, herunder ved deltagelse i Rådet for Menneskerettigheder, Ligebehandlingsudvalget og Instituttets bestyrelse, hvor DRC's forkvinde er (nu afgående) Næstformand. DRC har derfor et meget indgående kendskab til de problemer, der har gjort det nærmest umuligt, at arbejde med menneskerettigheder i Danmark gennem de seneste 10 år, især i spørgsmål om ikke-diskrimination og etnisk ligestilling.

Som det fremgår af EU kommissions rapport fra 2002, så var det daværende Danske Center for Menneskerettigheder primært en forskningsinstitution (og ikke et rådgivnings og bistandsorgan).

Derfor er det særdeles opløftende, at kunne konstatere, at Institut for Menneskerettigheder på trods af de helt umulige betingelser, har været i stand til at fastholde en endda meget høj forskningsfaglig standard, eksempelvis i spørgsmål og Statsløshed, Flygtningeret, Udlændingelov, Diskrimination af ansøgere til praktikplads ophold m.v. DRC ser frem til en fortsat fokusering af forskningen på nogle af disse kritiske områder, omend rollen som Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution tilsiger, at der også må skulle forskes i række andre områder, jfr. Lovforslagets inddragelse af Grundloven og de Internationale Konventioner og EU retlige bestemmelser.

Når det er sagt, så må det også understreges, at netop med den borgerlige regerings "dødsliste" fra 2002 i erindring, giver placeringen af stort set alle offentligt støttede aktiviteter i en samlet institution grund til bekymring. Som det jo fremgår af lovforslagets § 10 så kan den Nationale Menneskerettighedsinstitution nedlægges ved lov og det er vel det – eller en variant heraf – der må forventes efter et valg, hvor der eventuelt igen kommer borgerligt flertal.

Hvis man derfor ønsker, at der skal være et mere kontinuerligt menneskerettigheds arbejde i Danmark, så kunne man måske overveje at placere det generelle menneskerettighedsmandat i den Nationale Menneskerettighedsinstitution, mens man samtidig placerer de specielle Ligebehandlings mandater i institutioner for hhv. køn, handicap og etnicitet (og gerne tillige specielle institutioner for hhv. alder og seksuel orientering m.v.).

Rapporten fra 2002 viser jo netop, at Danmark faktisk havde to institutioner, der delte etnisk ligestilling, samt at Det Danske Center for Menneskerettigheder i 2002 havde det overordnede ansvar for hele området, mens der også eksisterede specialorganer på kønsligestillingsområdet.

Det vil sige at den National Menneskerettighedsinstitution ville kunne beholde de nuværende ressourcer, mens der samtidig skulle findes yderligere (nye) ressource til specialområderne, så den samlede indsats igen kunne komme op i nærheden af det den var før 2002.

Det er i den forbindelse skuffende, at man fra regerings side ikke har haft større visioner på området end tekniske ændringer af mandat uden reelle tilførsler af yderligere ressourcer. Det fremgår således af lovforslaget at det ikke vil have økonomiske konsekvenser (ingen øget ressource tilførsel), men hermed bliver den samlede ressourcemængde forsat lavere end i 2002, jfr. de nedlagte "nævn og råd" og afskaffede puljemidler.

DRC finder det helt afgørende at arbejde for at sikre menneskerettigheder, herunder den del der omhandler etnisk ligestilling, som et minimum bringes tilbage til et niveau svarende til før 2002, og naturligvis gerne større.

Kommentarer til enkelte bestemmelser.

Til § 2, stk. 1.

Den helt centrale bestemmelse i forslaget er § 2, stk. 1 nr 1, hvorefter der skal ske overvågning og afrapportering om menneskerettighedssituationen i Danmark. Det betyder bl.a. afgivelse af rapporter til internationale organer, eksempelvis FN's Menneskerettigheds- og Racediskriminations komite samt øvrige komiteer, hvilket forudsætter at der er den fornødne dokumentation opsamlet i institutionen. Det ses således af den foregående regerings handlingsplan, som opfølgning på Durban konference i 200, at være ambitionen at instituttet skulle indsamle statistik om antallet af (rets-) sager vedrørende diskrimination (eksempelvis på arbejdsmarkedet m.v.). Dette ses dog aldrig at være sket, og når man læser Regeringens seneste rapporter til FN (fx i 2010), så får man det (fejlagtige) indtryk, at der ikke har været sager om diskrimination, og dermed opfattelsen af, at der ikke er noget problem med diskrimination på det danske arbejdsmarked.

DRC finder det således helt afgørende, at der tilvejebringes ressourcer til at sikre overvågningen og deraf afrapporteringen til de internationale organer, herunder at der sikres opsamling af statistik over hadforbrydelser og diskrimination m.v. i Danmark.

Som allerede nævnt opfatter DRC forskningen jfr. § 2, stk. 1, nr. 2, som den centrale opgave for Institut for Menneskerettigheder, jfr. den oprindelige rolle (før 2002) som Det Danske Center for Menneskerettigheder. DRC opfatter som nævnt forskningen med relation til vores område, som

særdeles tilfredsstillende og håber på en videreførelse heraf, samtidig med at andre områder bør gives tilsvarende forskningsmæssig bevågenhed.

Det virker også helt centralt jfr. § 2, stk. 1 nr. 3 at der skal ske rådgivning af regering og Folketing (høringssvar m.v), men her har lovforslaget tillige medtaget rådgivning af andre offentlige myndigheder og private aktører. Dette virker positivt, men samtidig må det forudsætte øget offentlig ressource tilførsel, hvilket forslaget ikke indeholder. DRC vil derfor anbefale, at det gøres klart hvad den/de nye opgaver består i, og i den forbindelse tilføres yderligere ressourcer til området. Det kan således påpeges at Nævnet for Etnisk Ligestilling netop udførte et stort arbejde i forhold til eksempelvis kommuner, men også private aktører som virksomheder m.v. Dette arbejde kunne dog ikke udføres uden ressourcer, og det vil man heller ikke kunne gøre på Institutet.

DRC finder også at det er en central opgave at koordinere de frivillige aktørers indsats for menneskerettigheder jfr. § 2, stk. 1 nr. 4. Igen synes problemet at være manglende ressourcer. Det er eksempelvis positivt at Institutet har koordineret de frivillige organisationers rapport til FN i forbindelse med det såkaldte Universal Periodic Review, men dette skete for eksterne midler og ikke for instituttets egen offentlige bevilling. Når der allerede nu mangler ressourcer til at udføre det koordinerende arbejde, så taler dette igen for at lovforslaget ikke kan være omkostningsneutralt. Dette kan kun opnås ved at lade Institutet beholde den nuværende bevilling og så udskille enkelt områder hvor der tilføres ressourcer til eksempelvis kønsligestillingsområdet, etnisk ligestilling m.v. sådan, som det tidligere har været.

Det samme kan for så vidt siges i forhold til forslag om at fjerne begrænsninger § 2 stk. 1 nr. 6, men det vil så kræve en udvidelse med flere ressourcer, eller at man fjerner/overfører andre opgaver.

Til § 2, stk. 2

De ovennævnte bemærkninger til § 2, stk. 1 gælder det generelle menneskerettighedsmandat, men de bliver for så vidt yderligere relevante i forhold til § 2, stk. 2, hvor det drejer sig om de speciale ligebehandlingsmandater, køns- og etnisk ligestilling.

DRC skal her påpege, at begge områder blev udsat for store reduktioner i ressource tilførslen, i forbindelse med dødslisten fra 2002. Derfor bør der som et minimum ske en tilbageførsel til samme niveau som i 2002, for at sikre at ofre for køns- og racediskrimination kan modtage den samme bistand som tidligere.

Det bemærkes således, at EU direktiverne omtaler, at medlemsstaterne kan oprette et eller flere organer til at forstå opgaverne med at bistå ofre for diskrimination, samt undersøge og offentliggøre rapporter om diskrimination inden for direktivernes anvendelsesområde. Det er således ikke nødvendigvis den samme institution der både skal forestå det generelle menneskerettighedsmandat og samtidig også de specielle ligebehandlingsmandater.

Lovforslagets § 2, stk. 2, nr. 1-3 omhandler således disse opgaver, hvor det oprindeligt var meningen at Nævnet skulle varetage dette mandat (for så vidt angik etnisk ligestilling), da regeringen i starten af 2002 ville lukke Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det blev som nævnt i stedet nævnet der blev lukket og Centeret der blev videreført som Institutet. Med handicap som et yderligere mandat område, kunne man overveje om ikke det er på tide at normalisere den danske situation, således at man ikke lader sig være dikteret af den borgerlige regerings angreb på menneskerettighedsområdet. Dette synes at være tilfældet med de foreliggende forslag.

DRC bifalder at § 2 stk. 3, gør det klart at Institutet skal tage udgangspunkt i Grundloven og konventioner. Samtidig finder vi det besynderligt at man i bemærkninger til lovforslaget taler

om ”mangfoldighed”, idet dette ikke synes at være et begreb der fremgår hverken af den danske grundlov eller af de internationale menneskerettighedsstandarder. DRC går om nogen ind for at der skabes mangfoldighed, men henset til de ovenstående bemærkninger om ressourcer, finder vi det også helt afgørende, at man får en tydelig afgrænsning af de opgaver, som skal udføres af Institutet for offentlige midler. Sagt med andre ord ”mangfoldighed” kan være lidt af hvert og derfor kan der nemt blive tale om et arbejdsområde, der kan kræve voldsomme ressourcer uden mulighed for at afgrænse opgaven.

Til § 3 bestyrelsen

Det fremgår af stk. 3, at rådet udpeger en repræsentant for organisationer, der arbejder med det etniske ligestillingsområde og ikke som nu, hvor det er to medlemmer. Det er meget uheldigt allerede fordi netop etnisk ligestilling har fyldt massivt i den offentlige debat om menneskerettigheder, herunder i forbindelse med en tamilsag, en ministers afgang i forbindelse med statsløse osv

Uanset at kønsligestilling og handicap er præcis lige så vigtige diskriminationsområder, så er realiteten, at det er de etniske minoriteter, der løbende har stået massivt for skud og derfor er der behov for at fastholde og ikke reducere de etniske minoriteters repræsentation. En løsning kunne være at de to andre områder også fik to repræsentanter

Til § 7, stk 1 + 2.

Det har allerede været nævnt, at ressource spørgsmålet er helt centralt, fordi forhistorien er som den er. Når det fremgår at der skal ske en passende finansiering, så følger det af Paris Princippet, hvorefter de økonomiske midler fra Staten skal sikre en uafhængig varetagelse af de konkrete opgaver som fremgår af mandatet. Når det således på nuværende tidspunkt har været umuligt at varetage de konkrete opgaver – eksempelvis koordinering af de frivillige organisationers arbejde – med de eksisterende midler, så kan man ikke forvente at en udvidelse af mandatet kan ske uden at der samtidig sker en udvidelse af ressourcetilførslen. Hvis dette ikke skal være i form af øgede ressourcer til Institutet, så må der tilføres ressourcer andre steder, eksempelvis til de frivillige organisationer.

Til § 8 stk 1 + 2

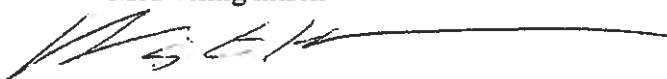
DRC finder det meget bekymrende, at man både udvider mandatet (uden at tilføre yderligere ressourcer) og samtidig åbner for fondsansøgninger, gaver og indtægtsdækket virksomhed, som konsulent arbejde m.v. Dette betyder kort sagt, at de muligheder som de frivillige organisationer tidligere har haft til at skaffe ressourcer til diverse projekter m.v. vil blive yderligere indsnævret.

Det samme kan for så vidt siges om muligheden for at indgå flerårige kontrakts aftaler for andre myndigheder eller institutioner. Også det vil være en velkommen opgaveløsning, men det bør ske inden for rammerne af de tilstrækkelig midler som tildeles via finansloven, og ikke gennem ekstern finansiering.

Afslutningsvis vil DRC gerne tilkendegive vores glæde over, at man nu forsøger at normalisere situationen i forhold til, at vi som samfund skal kunne stole på, at der sker en løbende overvågning og opfølgning på menneskerettighedssituationen i Danmark. At det er ”meget værre” i andre lande er et faktum, men det kan ikke bruge som en undskyldning for at ikke gå foran og vise hvordan vi i Danmark tager fat i problemerne og løser dem inden de udvikler sig til alvorlige konflikter, sådan som man ser det i andre lande. Som samfund har vi ikke råd til at undlade at tage vores egne

menneskerettigheder alvorligt. Det skal i den forbindelse påpeges som særdeles bekymrende, at i 2010 blev Danmark for første gang "dømt" både af FN's Menneskerettighedskomite, Tortur- og Racediskriminationskomite i forbindelse med individuelle klagesager (hvoraf den ene sag var ført af DRC på vegne af en somalisk kvinde). En sådan udvikling må ikke fortsætte og det er derfor afgørende, at området tages meget alvorligt og at de fornødne ressourcer sikres til denne indsats.

Med venlig hilsen

Niels-Erik Hansen
Centerleder.

Country	Name (*5 case studies)	Grounds of discrimination included	Role of institution
Belgium	Centre for Equal Opportunities and the Fight Against Racism (Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, Centre pour L'egalite des chances et la lutte contre le racisme, CECLR) *	Racial and ethnic origin. In the future the Centre will also cover discrimination based on religion and belief, disability, age, and sexual orientation.	Informal role in decision-making Training Counselling Legal advice Mediation Bringing cases to court
Germany	The Commissioner for Foreigners' Affairs of the Berlin Senate (Die Ausländerbeauftragte des Senats von Berlin)	Racial and ethnic origin, and religious grounds - mostly related to anti-Semitism and discrimination against Muslims.	Campaigns Training Policy advice Counselling Mediation
Denmark	The Board for Ethnic Equality ¹ (Nævnet for Etnisk Ligestilling)	Racial and ethnic origin and religion. Indirectly with gender issues.	Statements on issues of discrimination Counselling Campaigns
	The Advisory and Documentation Centre on Racial Discrimination (Dokumentations- og Rådgivningscenteret for racediskrimination, DRC-DK) ²	Racial and ethnic origin and religion.	Telephone hotline Legal assistance Legal representation Research projects
France	Regional Citizenship Commissions (Commissions Départementales d'accès à la citoyenneté, CODAC)	Racial and ethnic origin.	Network building Advice Specifying redress for action, correction of discriminatory practices
	Group to study and combat Discrimination (Groupe d'Etude et de Lutte contre les discriminations, GELD)	Racial and ethnic origin.	Free phone line Analysis of discrimination Research Campaigns

¹ The Board will be closed by January 2003

² The Centre's role may be reduced following the discontinuation of government funding as of 2002

ECMI • Schiffbruecke 12 • D-24939 Flensburg, Germany

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Flensburg, 19. Marts 2012

Høring over forslag til lov om etablering af Dansk Institut for Internationale Studier

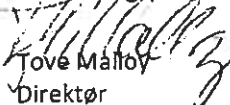
Under henvisning til Ministeriets skrivelse af 27. februar 2012 (5.D.277) har Det Europæiske Centre for Mindretalsspørgsmål følgende bemærkninger:

Nedlæggelse af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder samt oprettelse af Dansk Institut for Internationale Studier hilses velkommen. Varetagelse af international forskning er i stigende grad under pres for at levere banebrydende analyser indenfor konfliktløsning, og udvidelsen af Institutets mandat til at omfatte demokratiudvikling i bred forstand er et skridt i den rigtige retning, især da Institutet allerede delvist har varetaget området *ad hoc*. Udover de generelle bemærkninger, påpeges to forhold omkring Institutets uafhængighed, som bør tages til efterretning.

- I forbindelse med bestyrelsens sammensætning (Kapitel 2, § 3, stk. 5), stiller man spørgsmålstegn ved udnævnelse af en repræsentant for Udenrigsministeriet og en repræsentant for Forsvarsministeriet som observatører uden stemmeret med det formål, at Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet forsat kan have "en vis føling med bestyrelsens fastlæggelse af de generelle faglige mål og overordnede strategier for instituttets virksomhed" (Bemærkninger til lovforslaget, 3.2, side 9). Der må tages afstand fra et sådant formål, hvis man ønsker, at institutionen skal fremstå uafhængig og fungere uafhængigt. De to ministeriers behov kan dækkes mere dynamisk ved at inkludere deres repræsentanter på projektniveau i styringskomiteerne for relevante projekter.
- Institutets uafhængighed bør ligeledes sikres ved et selvstændigt, offentligt tilskud på finansloven, og ikke som foreslået under Udenrigsministeriets og Finansministeriets afsnit.

Sluttelig skal man ikke undlade at bemærke, at opsplitting af eksisterende institutioner uvægerligt medfører ekstraudgifter. Det bør overvejes, om en særbevilling ville være på sin plads.

Med venlig hilsen

Tove Møller
Direktør

ECMI • Schiffbruecke 12 • D-24939 Flensburg, Germany

Udenrigsministeriet
Danida
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Danmark

Flensburg, 19. Marts 2012

Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Under henvisning til Ministeriets skrivelse af 27. februar 2012 (28.C.28.a.30-5) har Det Europæiske Centre for Mindretalsspørgsmål følgende bemærkninger:
Nedlæggelse af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder samt oprettelse af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution hilses velkommen. Danmarks ansvar under FNs Paris-principper vil blive styrket ved etablering af Instituttet som en selvstændig institution ligesom Institutrets legitimitet som statslig ligestillingsorgan vil blive styrket. I den forbindelse hilses de foreslåede ændringer til bestyrelsens sammensætning med visse forbehold velkommen (se specifikke bemærkninger nedenfor).

Specifikke bemærkninger til lovforslaget:

- I forbindelse med mandatudmyndigelsen (Kapitel 1, § 2, stk. 2), skal der gøres opmærksom på, at Danmark med undertegnelsen af Europarådets konventioner har forpligtet sig til at fremme ligebehandling af medlemmer af nationale mindretal bosiddende i Danmark. Kriterierne for ligestilling bør derfor inkludere henvisning til nationale mindretal.
- I forbindelse med bestyrelsens sammensætning (Kapitel 2, § 3, stk. 7), stilles der spørgsmålstejn ved udnævnelse af en repræsentant for Udenrigsministeriet som observatør uden stemmeret for at tilgodese "hensynet til styrket offentlighed og åbenhed om Institutrets arbejde og gensidig informations- og erfaringsudveksling om Danmarks deltagelse i det internationale menneskerettighedsarbejde" (Bemærkninger til lovforslaget,

3.3, side 14) . Det er ikke klart, hvordan Udenrigsministeriet kan styrke offentlighedsarbejdet, og erfaringudveksling på specifikke områder vil tynge bestyrelsens arbejde unødigt. Disse funktioner kan med fordel lægges på projektniveau ved inkludering af repræsentanter for Udenrigsministeriet i relevante projekters styringsgrupper.

Sluttelig skal man ikke undlade at bemærke, at opsplitning af eksisterende institutioner uvægerligt medfører ekstraudgifter. I lyset af den i 2012 igangværende akkrediteringsvurdering hos SCA og bemærkninger afgivet i forbindelse med sidste akkreditering bør det overvejes, om en særbevilling ville være på sin plads. En SCA nedgradering ville selvsagt gå imod de grundliggende mål med at oprette den selvstændige institution.

Venlig hilsen

Tove Malloy
Direktør

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

J.nr.: 28.C.28.a.30-5

14. marts 2012

3F Høringssvar til forslag til lov om Institut for menneskerettigheder

Først og fremmest er 3F godt tilfreds med lovforslagets hensigt, der er at adskille Institut for Menneskerettigheder som en selvstændig enhed, efter det i nogle år har været sammenlagt med Dansk Institut for Internationale Studier. Vedtages lovforslaget, vil Danmark have genetableret den tidligere situation, hvor et menneskeretsinstitut først og fremmest skal kigge på, om menneskerettigheder overholdes i Danmark og i områder, hvor Danmark eller danske aktører må formodes at have særlig indflydelse herpå. Det er vores opfattelse, at Instituttet ved denne adskillelse og med egen bestyrelse bedst lever op til FN's Paris-principper.

Beføjelser

Mht. Institutrets beføjelser er vi naturligt nok optaget af, at både kollektive og individuelle menneskerettigheder fremmes og beskyttes, herunder arbejdstagerrettigheder, oprindelige folks rettigheder mv.

Til § 2 stk. 3 mener vi derfor, det af bemærkningerne skal fremgå, at dette omfatter ILO's grundlæggende konventioner om arbejdstagerrettigheder samt ILO konvention nr. 169 om oprindelige folks rettigheder.

Mht. *arbejdstagerrettigheder* er det vores opfattelse, at globaliseringen har bevirket et stærkt forøget medansvar hos den danske regering og danske virksomheder for at fremme overholdelsen af disse i områder, hvor Danmark eller danske virksomheder har investeringer, samhandel og handelsaftaler. Dette gælder både arbejdstagerrettigheder og en række andre rettigheder. Ofte er hovedinteressen i forbindelse med handelsaftaler spørgsmål om beskyttelse af investeringer, privat ejendomsret, beskyttelse af intellektuel ejendomsret osv., mens vi mener, instituttet i særlig grad bør have pligt til at undersøge og gøre opmærksom på respekten for kollektiv ejendomsret, børnders, kvinders, arbejdstageres, forskellige mindretals og oprindelige folks rettigheder.

Der vil med lovforslagets § 2 pkt. 3 blive givet klar hjemmel til det, der gennem noget tid har været instituttets praksis, nemlig at rådgive private virksomheder om overholdelse af menneskerettigheder især udenfor Danmarks grænser. Instituttet har bl.a. gennemført denne rådgivning gennem indgåelse af rammeaftaler med store private koncerner. Vi mener, det kræver stor varsomhed på denne måde at indgå aftaler med private aktører på menneske-

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

retsområdet, idet de nemt vil lade sig friste til at benytte instituttets prestige som en art blåstempling af deres praksis på menneskeretsområdet. Dette kan give dem en uberettiget konkurrencefordel, ligesom det nemt kan blive misbrug af et officielt nationalt instituts navn til tilsigtet brug.

Vi har eksempelvis erfaret dette mht. Instituttets indgåelse af en rammeaftale med det Schweiziske multinationale selskab Nestlé, som efterfølgende har refereret til denne aftale i sin årsberetning, hvor det fremgår at konsultation af aktører i en række lande er foregået i samarbejde med DIHR. Trods henvendelser fra Det Internationale Levnedsmiddel- og landsbrugsarbejderforbund, IUL, om dette selskabs grove krænkelse af menneskerettighederne i forskellige ulande – samt manglende konsultation af relevante faglige organisationer - er det ikke lykkedes at få svar på, hvilken rolle Instituttet har spillet, og hvorfor man ikke offentligt ønsker at lægge afstand til disse krænkelse.

I det omfang offentlige ressourcer på denne måde stilles til rådighed for private aktører på den internationale scene, skal vi derfor anbefale en supplerende regulering, således at det helt undgås, at den udførte rådgivning kan misbruges i private virksomheders PR-arbejde for deres samfundsansvar.

Det er vores opfattelse, at denne problemstilling er utilstrækkeligt belyst i bemærkninger til lovforslaget og til de enkelte paragraffer. (s. 19 – 20).

Organisation

Bestyrelsen: Vi finder universiteternes rektorniveau overrepræsenteret og mener, at universiteterne skal være repræsenteret med samme antal som i dag, men hvor mindst én er repræsentant for de studerende og to repræsenterer det videnskabelige og tekniske personale.

Det er også vores opfattelse, at væsentlige samfundsinteresser bør være sikret indflydelse i forhold til menneskeretsinstituttets forskning, vejledning og rådgivning. Vi anbefaler, at der for så vidt angår arbejdstagerrettigheder sikres en høring af arbejdsmarkedets parter via en rådgivende komité for arbejdstagerrettigheder, som har arbejdsretlig ekspertise og repræsentation fra LO og DA blandt sine medlemmer.

Rådet for menneskerettigheder: Det er meget vagt formuleret, hvem der egentlig skal have tilbudt plads i dette organ. Vi mener det bør fremgå, hvilke organisationer, der har indstillingsret til Rådet og hvem der tager stilling (Udenrigsministeren?). Der bør også være en procedure for hvordan grupper, der ønsker repræsentation i rådet kan indtræde, hvis rådet og ministeren i øvrigt finder deres begrundelse legitim.

Vi vil klart anbefale lovforslaget til vedtagelse overfor folketinget.

Venlig hilsen

Johnny Skovengaard
Næstformand 3F

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

att. jtmr@um.dk
cc. anbiha@um.dk

København, den 15. marts 2012

Bemærkninger vedrørende forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

FN-forbundet takker for muligheden for at give bemærkninger til ovenstående forslag. FN-forbundet er meget tilfreds med, at IMR nu (igen) bliver en fuldt selvstændig institution, hvilket er i overensstemmelse med Paris-princippet for nationale menneskerettighedsinstitutioner.

Det er overordentligt vigtigt for det globale arbejde for menneskerettigheder, at der ikke kan rejses berettiget tvivl om, hvorvidt lande som Danmark lever fuldt og helt op til principperne for nationale menneskerettighedsinstitutioner. Sådanne institutioner har været løftestang for en bedre rettighedssituation i en række lande verden over og har samtidig vist sig at være en forudsætning for, at de enkelte lande kan fastholde fokus på, at indgåede internationale konventionsforpligtelser skal overholdes.

Med hensyn til det konkrete lovforslag har FN-forbundet følgende bemærkninger:

1. I opstillingen af opgaverne i § 2, stk. 1 savnes en præcis markering af forpligtende centrale Paris-principper (afsnit A, art. 3b og 3c). FN-forbundet foreslår på den baggrund, at teksten under punkt 1) tilføjes:

”herunder at sikre, at de af Danmark ratificerede konventioner kortlægges, registreres og opdateres centralt, således at dansk opfølgning af påtagne forpligtelser kan dokumenteres og overvåges løbende”.

Ud over at disse opgaver efter FN-forbundets opfattelse følger direkte af Paris-principperne, tillader FN-forbundet sig at henvise til Regeringsgrundlagets bemærkninger (s.61) angående monitorering af Danmarks konventionsforpligtelser.

2. FN-forbundet finder, at rækkevidden af § 2, stk. 1, punkt 7) er for uklar og foreslår, at teksten erstattes af tekst i tidligere lovgrundlag, sådan at punkt 7) affattes:

”at sikre tidssvarende offentligt tilgængelige biblioteks- og dokumentationsfaciliteter vedrørende menneskerettighederne”.

For FN-forbundet er sikring af den offentlige adgang til information og dokumentation på menneskeretsområdet afgørende for et folkeligt engagement på området. Adgangen kan om nødvendigt indskrænkes til alene at være elektronisk.

3. Institutbestyrelsens størrelse og sammensætning bør efter FN-forbundets opfattelse overvejes nærmere, især med henvisning til, at hele 3 af de 6 medlemmer, som Rådet foreslås at udpege, fremover vil være øremærkede til særlige områder.

Såfremt denne øremærkning fastholdes – hvilket FN-forbundet tillader sig at betvivle nødvendigheden af – vil FN-forbundet finde det hensigtsmæssigt med en udvidelse med flere rådsudpegede medlemmer end nu.

FN-forbundet foreslår derfor, at § 3 stk.2 ændres til at
"Bestyrelsen består af **15** medlemmer..." osv.

og punkt 1) ændres til
"**Otte** medlemmer udpeges..." osv.

FN-forbundet henviser til, at menneskerettighedsområdet omfatter en række områder ud over de i § 3, stk. 4 nævnte, og at det er vigtigt, at bestyrelsen samlet er i stand til at dække meget bredt, herunder bredt repræsentere det folkelige arbejde.

4. Endelig finder FN-forbundet, at der er grund til at overveje hensigtsmæssigheden af en fast repræsentant for Udenrigsministeriet som observatør i bestyrelsen og foreslår konkret
at § 3, stk. 7 udgår.

FN-forbundet finder, at det kan være problematisk – og måske knap i overensstemmelse med principperne for uafhængige menneskeretsinstitutioner – at myndighedsrepræsentanter deltager fast i bestyrelsens møder. Og det er næppe en anbefalelsesværdig model, set i et globalt perspektiv.

Bestyrelsen bør dog selvsagt kunne invitere repræsentanter for relevante ministerier til at deltage i møder i forbindelse med behandling af punkter på dagsordenen, som har særlig interesse.

FN-forbundet håber at Ministeriet vil se velvilligt på disse forslag og bemærkninger, og er naturligvis til rådighed for uddybende bemærkninger.

Med venlig hilsen,

Jørgen Estrup
Landsformand, FN-forbundet

Christine Charlotte Bülow

Emne: VS: Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder

Klassifikation: UKLASSIFICERET

Fra: LE-04@fak.dk [mailto:LE-04@fak.dk]

Sendt: 13. marts 2012 13:00

Til: Anne Birgitte Hansen

Emne: Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder

Kære Anne

Forsvarsakademiet har modtaget lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder til høring.

Umiddelbart synes Forsvarsakademiets aktie i denne lov forsvindende lille, hvorfor Forsvarsakademiet ikke har noget at indvende mod lovforslaget.

Mvh.

Martin O.H. Klitgaard
Kaptajn
Adjutant for CH/FAK

Ledelsessekretariatet
Forsvarsakademiet

Tlf.: 39 15 11 04
Mobiltf.: 41 96 42 00
E-mail: le-04@fak.dk

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste, Menneskerettighedsenheden
Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K

**Høringssvar vedr. forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder
– Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution**

16. mar 2012
Sagsnr. 2012-063428
Dok. Nr. 854719

Udenrigsministeriet har den 27. februar 2012 sendt forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution - i høring hos Grønlands Selvstyre.

Postboks 1340
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 93 98
E-mail: nap@nanaq.gl
www.nanaq.gl

Grønlands Selvstyre ser positivt på lovforslaget, som samtidig indebærer en nedlæggelse af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder og dermed giver Institut for Menneskerettigheder mulighed for en mere selvstændig profil.

Grønlands Selvstyre er i løbende dialog med IMR om forskellige scenarier for et styrket arbejde med menneskerettigheder i Grønland. Selvstyret ønsker fortsat at kunne trække på den ekspertise indenfor menneskerettigheder, som Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution - besidder. Samtidig er Selvstyret interesseret i gradvist at opbygge ekspertise indenfor menneskerettigheder i Grønland. Med henblik på at etablere mere formelle rammer omkring samarbejdet med IMR foreslås det, at der i lovforslaget åbnes mulighed for, at Selvstyret ved en eventuel beslutning om at loven skal gælde for Grønland (dvs. skal sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning), samtidig kan beslutte, at der oprettes et Råd for Menneskerettigheder i Grønland og at dette råd får mulighed for at udpege et medlem til Institut for Menneskerettigheders bestyrelse. Herved vil der på én gang kunne opnås en vigtig kompetenceopbygning på menneskerettighedsområdet, såvel som en forankring af arbejdet med menneskerettigheder i Grønland.

Den konkrete lovtekniske udformning og refleksion af ovennævnte ændringsforslag vil Selvstyret lade være op til lovgiver.

Med venlig hilsen

Inuuteq Holm Olsen

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 19.03.2012
J.NR. 540.10/26848

Udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Udenrigsministeriet har ved brev af 28. februar 2012 anmodet om Institut for Menneskerettigheds (IMR) eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Bestyrelsen har drøftet lovudkastet på bestyrelsesmøde 12. marts 2012, ligesom Rådet har drøftet udkastet på rådsmøde 14. marts 2012. Den samlede bestyrelse står bag høringssvaret, ligesom rådet generelt bakker op om svaret, uden at dette dog binder de enkelte medlemmer.

IMR har modtaget lovudkastet med betydelig glæde, idet IMR ser frem til at få tydeliggjort og selvstændiggjort sin rolle som Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution samt moderniseret sit mandat. Lovudkastet indebærer et betydeligt fremskridt i sikringen af Institut for Menneskerettigheds rolle som Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

IMR har hæftet sig ved to generelle principper, der løber som røde tråde gennem lovforslaget, og som er styrende for IMRs bemærkninger til lovudkastet.

1. IMR og dets mandat forankres markant i FN's Paris principper, herunder drages der i vidt omfang omsorg for at imødegå de bemærkninger, der blev rettet til IMR ved seneste internationale akkreditering i 2007.
2. IMRs status som selvejende institution inden for den offentlige forvaltning præciseres, herunder søges forholdet mellem IMR og regeringen tydeliggjort.

Det er IMRs opfattelse, at Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution bør etableres med henblik på at Danmark efterlever de højeste internationale standarder for

Nationale Menneskerettighedsinstitutioner. Lovudkastet kan og bør derfor på nogle punkter forbedres og præciseres.

IMR har på den baggrund følgende mere konkrete bemærkninger til lovudkastet.

Kapitel 1, Etablering og opgaver

Til titel:

IMR finder det positivt at fremhæve i institutionens navn, at der er tale om "Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution". IMR finder det imidlertid upræcist at anvende ordene "etablering af", idet loven ikke kun angår etableringen af IMR, men også IMRs løbende virke. Tilsvarende hedder det ikke "lov om etablering af Danmarks Nationalbank", men "lov om Danmarks Nationalbank".

- IMR anbefaler følgende titel: "Lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution".

Til § 1: Formålsbestemmelsens formulering

IMR finder det positivt i formålsbestemmelsen at henvise til FNs Paris-principper, men den anførte formulering – navnlig ordene "jf. FN's Paris principper" – kunne være mere hensigtsmæssig, ligesom ordene "i Danmark" forekommer at være i modstrid med lovudkastets § 2, stk. 1, nr. 8, om bidrag til gennemførelsen af menneskerettighederne "i ind- og udland".

- IMR anbefaler følgende formulering af § 1: "Med det formål at fremme og beskytte menneskerettighederne i overensstemmelse med FN's Paris principper, der gælder for nationale menneskerettighedsinstitutioner, etableres Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution."

Til § 2, stk. 1, nr. 4: Støtte til frivillige organisationer

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse i § 2, stk. 2, nr. 7, og omfatter koordination mellem og bistand til "de frivillige organisationers" arbejde med menneskerettighederne.

Denne formulering er imidlertid mere snæver end anført i forarbejderne og i Paris principperne, hvor der henvises mere bredt til civilsamfundet eller det civile samfund. Der henvises til lovudkastets bemærkninger til § 2, stk. 1, nr. 4 (lovudkastet side 21) og lovudkastets almindelige bemærkninger om de specielle ligebehandlingsmandater punkt 2.2.2 om handicapkonventionens artikel 33 (lovudkastet side 11).

Begrebet det civile samfund omfatter normalt de dele af samfundet, der er tilbage, når man fratrækker det offentlige og markedet. Det betyder, at "de frivillige organisationer" kun udgør en del af civilsamfundet, idet civilsamfundet tillige omfatter fx fagforeninger, organisationer af fagfolk (læger, advokater, psykologer, lærere osv.), medierne, universiteter, fonde osv. Det snævre fokus på "frivillige organisationer" kan skyldes, at Det Danske Center for Menneskerettigheder i 1987 blev etableret efter forslag blandt andet fra en række frivillige organisationer. En bredere og mere tidssvarende formulering bør nu indskrives i loven.

- IMR anbefaler, at lovudkastet § 2, stk. 1, nr. 4, formuleres som følger: "at fremme koordination mellem og bistand til det civile samfunds arbejde med menneskerettighederne".

Ny § 2, stk. 4: Forholdet til Folketinget

I lovudkastets almindelige bemærkninger (lovudkastet side 8) refereres Underkomitéen om Akkrediterings kommentarer til IMR i 2007. Komiteen påpegede som forbedringspunkt blandt andet, at der vedtages et lovfæstet mandat for institutionen til at udgive rapporter eller stå til ansvar for sine aktiviteter over for Folketinget.

Bemærkningen må ses i lyset af, at det i mange lande er almindelig praksis, at den Nationale Menneskerettighedsinstitution redegør for sine aktiviteter over for parlamentet, hvilket bidrager til at forankre det politiske ansvar for institutionen i parlamentet og ikke i regeringen. Det er ligeledes i nogle lande parlamentet, der fører økonomisk tilsyn med den nationale menneskerettighedsinstitution. Der kan i den forbindelse henvises til Beograd principperne fra februar 2012 om forholdet mellem nationale menneskerettighedsinstitutioner og parlamenter, jf. vedlagte kopi.

Det er som nævnt IMRs opfattelse, at Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution bør etableres med henblik på at Danmark efterlever de højeste internationale standarder for Nationale Menneskerettighedsinstitutioner.

IMR bør derfor fremover stå til ansvar for sine aktiviteter over for Folketinget ved at afgive beretning til Folketinget både om IMRs virke og om menneskerettighedssituationen i Danmark. Det er IMRs faste overbevisning, at en forankring af IMRs virke i Folketinget vil bidrage betydeligt mere til åbenhed og troværdighed end en fortsat forankring af IMRs virke i regeringen, jf. nærmere nedenfor.

Den nærmere udmøntning af en forankring af Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitutions virke i Folketinget kan – fx i lyset af Beograd principperne - drøftes under behandlingen af lovforslaget og bør ikke reguleres med stor detaljeringsgrad i loven, idet forholdet bør kunne udvikle sig uden alt for snævre bånd. Det forekommer imidlertid hensigtsmæssigt og ubetænkeligt at knæsesætte forankringen af IMRs virke i Folketinget ved at indføre pligt til at afgive en årlig beretning til Folketinget.

- IMR anbefaler, at det som ny § 2, stk. 4, tilføjes: "Institutionen afgiver en årlig beretning til Folketinget om sin virksomhed."

Kapitel 2, Institutionens ledelse – konkret om bestyrelsen

IMR ser generelt positivt på kapitel 2 om institutionens ledelse, idet lovudkastet bidrager til at tydeliggøre kravene og forventningerne til institutionens overordnede ledelse. Lovudkastet bærer imidlertid præg af uklarhed omkring forholdet mellem IMR og regeringen (Udenrigsministeriet).

IMR deler fuldt ud regeringens ønske om at understrege de forventninger om udøvelse af god forvaltningsskik, ansvarlighed og åbenhed, som en national menneskerettighedsinstitution i sit virke skal leve op til for at fremstå som en troværdig institution med gennemslagskraft. Der bør derfor foretages en afklaring af, hvilken rolle Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal spille over for regeringen (og Folketinget, jf. ovenfor).

Til § 3, stk. 7: Udenrigsministeriets observatør i bestyrelsen

IMR er enigt med Udenrigsministeriet i, at det ikke er i direkte strid med FN's Paris principper, at der deltager embedsmænd eller ministerierepræsentanter i bestyrelsesmøder, så længe deltagelsen alene sker i en rådgivende funktion.

IMR må ikke desto mindre tage afstand fra forslaget om, at udenrigsministeren skal udpege en repræsentant for Udenrigsministeriet til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatør uden stemmeret.

IMR anser det – uanset det positive formål – for principielt betænkeligt, at et ledelsesforum, der normalt bør operere under tavshedspligt, skal indeholde en "observatør", der i sagens natur må have informationspligt over for regeringen

(Udenrigsministeriet). Det gælder i særlig grad, når der er tale om en uafhængig, national menneskerettighedsinstitution, hvis integritet ikke bør undergraves straks ved etablering.

Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal - inden for rammerne af generelle regler inden for den offentlige forvaltning - kunne fungere uafhængigt af regeringen.

Det er en nødvendig forudsætning for institutionens uafhængighed, at der etableres et ledelsesforum, hvor institutionens interne og strategiske forhold kan drøftes i fortrolighed. Behovet for fortrolighed er således fremhævet i bemærkningerne til lovudkastet (lovudkastet side 25), hvorefter institutionens vedtægt vil kunne indeholde regler om tavshedspligt. Det er kun vanskeligt foreneligt med den almindelige og strafsanktionerede tavshedspligt inden for den offentlige forvaltning, jf. straffelovens § 152, at fungere som observatør i en bestyrelse. Dette gælder dog ikke, såfremt observatøren undtages fra tavshedspligten, men såfremt observatøren undtages fra tavshedspligten, har bestyrelsen ikke noget fortroligt ledelsesforum.

Bestemmelsen er i lovudkastet begrundet i hensynet til "styrket offentlighed og åbenhed om institutionens arbejde og gensidige informations- og erfaringsudveksling om Danmarks deltagelse i det internationale menneskerettighedsarbejde" (lovudkastet side 24, 5. afsnit).

Bestemmelsen forekommer ikke overbevisende begrundet, idet en anden begrundelse er anført til støtte for den tilsvarende bestemmelse i udkast til lov om DIIS § 3, stk. 5. I DIIS-lovudkastet er begrundelsen for bestemmelsen følgende: "Formålet med denne repræsentation er at sikre, at Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet fortsat har en vis føling med bestyrelsens fastlæggelse af de generelle faglige mål og overordnede strategier for instituttets virksomhed." (DIIS lovudkast side 9, 3. afsnit). I IMR-loven er formålet derimod at sikre åbenhed, offentlighed og erfaringsudveksling. Ud over de forskellige formål, som i hverdagen ikke kan adskilles, er der den afgørende forskel mellem DIIS og IMR, at DIIS - så vidt vides - ønsker, at regeringen skal følge med i DIIS' løbende arbejde på tættest hold. DIIS har således hidtil i sin bestyrelse haft repræsentanter for Stats-, Udenrigs- og Forsvarsministeriet, ligesom DIIS har indgået en resultatkontrakt med Udenrigsministeriet omfattende DIIS' samlede finanslovsbevilling.

Såfremt Udenrigsministeriet ønsker "styrket offentlighed og åbenhed om institutionens arbejde" bør det ske ved fastlæggelse eller håndhævelse af generelle regler inden for

den offentlige forvaltning – ikke ved at indsætte en observatør i bestyrelsen. IMR finder endvidere, at hensynet til den "gensidige informations- og erfaringsudveksling om Danmarks deltagelse i det internationale menneskerettighedsarbejde" snildt kan varetages ved efter behov at invitere repræsentanter for Udenrigsministeriet til bestyrelsesmøder – ikke ved at indsætte en observatør i bestyrelsen.

- IMR anbefaler, at forslaget om, at udenrigsministeren udpeger en repræsentant for Udenrigsministeriets til at deltage i bestyrelsesmøderne uden stemmeret ikke gennemføres.

Til § 4, stk. 3: Udenrigsministerens godkendelse af bestyrelsens vedtægt

IMR er enig i at tydeliggøre de retlige konsekvenser af institutionens rolle som selvejende institution inden for den offentlige forvaltning. Det er en naturlig konsekvens af styrkelsen af IMRs uafhængighed, at lovudkastet understreger det åbenlyse, nemlig at institutionen skal følge de regler, der i almindelighed gælder inden for den offentlige forvaltning. Der henvises til lovudkastets bemærkninger til § 9 (lovudkastet side 29). Instituttet er derfor enig i, at den gældende bestemmelse i § 10, stk. 2, hvorefter udenrigsministeren fastsætter retningslinjer for udarbejdelse af instituttets budget og for regnskabsaflæggelse, bortfalder.

IMR finder imidlertid, at der ikke bør fastsættes krav om, at bestyrelsens vedtægt godkendes af udenrigsministeren, da institutionen må stiftes med henblik på at opnå fuld uafhængighed af regeringen.

I lovudkastet begrundes kravet med, at det følger af Finansministeriets budgetvejledning, at den af bestyrelsen fastsatte vedtægt skal godkendes af udenrigsministeren. En tilsvarende begrundelse fremgår imidlertid ikke af udkast til lov om DIIS, der indeholder en identisk bestemmelse.

Uanset hvad der almindeligvis måtte følge af budgetvejledningen, fremhæver IMR, at lovgivningsmagten har kompetence til at fravige budgetvejledningens bestemmelser. Efter opremsningen i budgetvejledningen af en række krav, der skal stilles, anføres således: "Eventuelle fravigelser fra ovennævnte krav, der ikke fremgår af anden lov, skal anføres i anmærkningerne til finanslovsforslaget." Det er således forudsat i budgetvejledningen, at der i "anden lov" end finansloven kan fastsættes fravigelser fra de nævnte krav.

IMR er imod kravet om regeringens godkendelse af bestyrelsens vedtægt, fordi det fremgår af Paris principperne, at en national menneskerettighedsinstitution ikke må være "underlagt nogen økonomisk kontrol, der kan have indflydelse på dens uafhængighed" (Paris principperne punkt B.2). Såfremt regeringen tildeles en uklart afgrænset beføjelse til at regulere - og dermed kontrollere - institutionens virke, åbnes mulighed for en økonomisk kontrol, der kan have indflydelse på uafhængigheden.

Det bemærkes i den forbindelse, at lovudkastets bemærkninger indeholder en ikke helt præcis gengivelse af budgetvejledningens betydning, hvorfor det ikke står klart for IMR, hvilke krav udenrigsministeren måtte kunne stille i forbindelse med godkendelsen af vedtægten.

Det fremgår således af bemærkningerne til lovudkastets § 4, stk. 3, at vedtægten skal indeholde bestemmelser om "tegningsret, bestyrelsens ansvar over for rigsrevisionen og Udenrigsministeriet, herunder forvaltning af statslig tilskud, regnskab og revision" (lovudkastet side 26, øverst). Sådanne krav følger imidlertid af almindelige regler, der har en sådan detaljeringsgrad, at lovudkastet efterlader et pænt rum for, at den til enhver tid siddende regering kan stille krav, der kan have indflydelse på uafhængigheden.

Budgetvejledningens krav er heller ikke entydigt rimelige at bringe i anvendelse over for en uafhængig institution. Det fremgår således af budgetvejledningen, at "Finansministeriet fastsætter eller aftaler løn- og ansættelsesvilkår for institutionens personale, medmindre andet fastsættes eller godkendes af Finansministeriet, Personalestyrelsen."

- IMR anbefaler, at forslaget om, at udenrigsministeren godkender bestyrelsens vedtægt ikke gennemføres.

IMR er tilhænger af, at institutionen er underlagt almindelige regler og har ingen indvendinger imod uafhængige institutioners regulering af institutionens forhold. Det kan derfor overvejes at fastsætte krav om, at bestyrelsen skal høre Rigsrevisionen, inden vedtægten udarbejdes, således at det reelt overlades til en uafhængig statslig institution at føre tilsyn med bestyrelsens vedtægt.

Kapitel 2 om institutionens ledelse – konkret om Rådet

Til § 3, stk. 4: Rådets valg af bestyrelsesmedlemmer

IMR er i princippet positivt stemt over for forslaget om at sikre en mere pluralistisk repræsentation i instituttets bestyrelse, ligesom IMR i princippet er enig i omformuleringen af den del af bestemmelsen, som vedrører repræsentation af etniske minoriteter.

Rådet for Menneskerettigheder har imidlertid på rådsmødet den 14. marts 2012 drøftet bestemmelsen om repræsentation af personer med tilknytning til særlige grupper.

Rådet kan efter den gældende lov frit vælge fire medlemmer, idet to medlemmer skal sikre repræsentation af etniske minoriteter. Da tre af Rådets seks medlemmer efter lovudkastet skal vælges inden for bestemte grupper, mister Rådet til dels sin indflydelse på sammensætningen af bestyrelsen.

Rådet finder uden at binde enkeltmedlemmer, at Rådet bør have fuld frihed til at vælge medlemmer til bestyrelsen ud fra kandidaternes kompetencer og med henblik på at sikre den bedst mulige sammensætning af bestyrelsen set ud fra såvel bestyrelsens som Rådets perspektiv.

Det bør derfor overlades til Rådet frit at vælge medlemmer til bestyrelsen, idet Rådet dog – i overensstemmelse med Paris princippernes punkt B.1 – skal drage omsorg for at sikre en pluralistisk repræsentation af alle samfundskræfter i det civile samfund, som er involveret i menneskerettighedernes fremme og beskyttelse.

Bestyrelsen har efterfølgende på skriftligt grundlag tilsluttet sig denne opfattelse.

- IMR anbefaler derfor, at § 3, stk. 4, formuleres som følger: "De af Rådet for Menneskerettigheder udpegede medlemmer af bestyrelsen skal sikre en pluralistisk repræsentation af det civile samfunds arbejde med menneskerettighederne."

Rådet vælger i praksis to suppleanter til bestyrelsen, hvilket med fordel kan gengives i bemærkningerne til lovudkastet.

Såfremt regeringen fastholder ønsket om at sikre de tre særområders repræsentation i bestyrelsen, finder IMR, at Rådet ikke bør vælge noget medlem "efter indstilling fra danske handicaporganisationer".

Rådet bør stå frit også ved valget af repræsentanter for særområderne. Rådet bør heller ikke fremover udpege medlemmer efter indstilling fra noget eksternt organ eller organisation, ligesom dette heller ikke er fremgangsmåden i andre sammenhænge. Hverken rektorkollegiet, universiteterne i København og Aarhus eller Rådet udpeger således bestyrelsesmedlemmer efter indstilling.

- IMR anbefaler, at ordene "og mindst ét medlem skal udpeges efter indstilling fra danske handicaporganisationer" ændres til "og mindst ét medlem skal have tilknytning til en organisation, der beskæftiger sig med forholdene for personer med funktionsnedsættelser (handicap)".

Til § 5, stk. 1: Sammensætningen af Rådet

Sammensætningen af Rådet følger i øvrigt den gældende bestemmelse, der i praksis har givet anledning til fortolkningstvivel navnlig i forhold til bestemmelsen om "andre særligt interesserede enkeltpersoner".

Rådet for Menneskerettigheder har drøftet bestemmelsen på rådsmødet den 14. marts 2012 og – uden at binde enkeltmedlemmer – tilsluttet sig, at bestemmelsen ikke bør henvise til enkeltpersoner eller fokusere på bestemte organisationsformer m.v. Det skønnes ligeledes overflødig at henvise til "de etniske minoriteter" navnlig i lyset af lovudkastets § 3, stk. 4.

Bestemmelsen bør i det hele formuleres mere bredt, idet en eksemplifikation af mulige medlemmer af Rådet kan angives i bemærkningerne til lovforslaget, således at Rådet løbende kan tilpasse sin sammensætning til samfundets behov. Den nærmere afgrænsning af Rådets sammensætning kan overlades til Rådets bestemmelse i den forretningsorden, der efter lovudkastets § 5, stk. 3, skal vedtages.

Særligt berørte ministeriet og offentlige myndigheder bør deltage uden stemmeret.

De i Folketinget repræsenterede politiske partier har i dag hver en plads i Rådet, hvilket bør fortsætte.

- IMR anbefaler, at § 5, stk. 1, formuleres som følger: "Der nedsættes et Råd for Menneskerettigheder, der sammensættes således, at det afspejler de synspunkter, som gør sig gældende i det civile samfunds arbejde med menneskerettighederne. De i Folketinget repræsenterede politiske partier er

medlem af rådet, ligesom særligt berørte ministerier og offentlige myndigheder kan optages som medlem af rådet uden stemmeret.”

§ 5, stk. 3: Rådet og Paris principperne

IMR påpeger, at der i § 5, stk. 3 henvises til ”internationalt anerkendte principper for nationale menneskerettighedsinstitutioner”, mens der i lovudkastets § 1 henvises til ”de internationale principper, der gælder for nationale menneskerettighedsinstitutioner, jf. FN’s Paris principper”.

- IMR anbefaler, at samme formulering anvendes i begge bestemmelser

Kapitel 3, Økonomi, regnskab og revision m.v.

IMR er som nævnt enige med regeringen i, at de almindelige regler om selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning bør tydeliggøres med henblik på at understrege de forventninger om god forvaltningsskik, ansvarlighed og åbenhed som en national menneskerettighedsinstitution i sit virke skal leve op til for at fremstå som en troværdig institution med gennemslagskraft. Der henvises til det tidligere anførte.

Til § 7, stk. 1: Institutionens uafhængighed

IMR finder endvidere, at institutionens uafhængighed bør fastslås i loven og ikke kun i lovbemærkningerne. Det fremgår af lovudkastets § 7, stk. 1, at Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution er selvejende, men ikke at den er uafhængig. At institutionen er uafhængig fremgår imidlertid af bemærkningerne til § 2 (lovudkastet side 18) og § 2, stk. 1, nr. 2 (lovudkastet side 20, 4. afsnit), ligesom uafhængigheden er helt afgørende efter Paris principperne (overskriften til punkt B og punkt B.2).

- IMR anbefaler, at det i § 7, stk. 1, anføres, at IMR er en selvejende ”og uafhængig” institution inden for den offentlige forvaltning.

Til § 7, stk. 2: Tilskuddet til institutionen

IMR finder, at det i bemærkningerne til § 7 bør præciseres, at tilskuddet til Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal være passende eller tilstrækkeligt, jf. også de almindelige bemærkninger (lovudkastet side 7, punkt 1.1. andet afsnit) og Paris principperne (punkt B.2).

Kapitel 4, Nedlæggelse

Ingen bemærkninger.

Kapitel 5, Ikrafttræden

Til § 13 og 14: Konsekvensændringer

Institutionens fulde navn bør fremgå af de love, der henviser til institutionen, hvorfor konsekvensændringerne ikke bør ændre "Institut for Menneskerettigheder" til "Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution", men i stedet efter "Institut for Menneskerettigheder" tilføje "- Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution".

Til § 15: Grønland og Færøerne

Lovudkastet indeholder ligesom den gældende lov en bestemmelse om hel eller delvis ikraftsættelse for Grønland og Færøerne med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Den gældende lov er ikke sat i kraft for Færøerne.

Den gældende lov blev sat i kraft i Grønland ved Kongelig Anordning nr. 414 af 30. maj 2005. Anordningen blev udstedt for at sikre, at IMR kunne bistå Inatsisartut Ombudsmandiat (Landstingets Ombudsmand) med at varetage opgaven som National Forebyggelsesmekanisme under Tillægsprotokollen til FNs Torturkonvention. Inatsisartut Ombudsmandiat fik tildelt denne opgave i 2011, hvorefter en samarbejdsaftale blev indgået med IMR.

Inatsisartut (Landstinget) drøftede i 2008 etableringen af et nationalt menneskerettighedscenter i Grønland uden at træffe konkrete beslutninger derom. IMR deltog i efteråret 2009 i møder om IMRs fremtidige virke i Grønland og har siden været i dialog derom med navnlig Naalakkersuisut (Landsstyret). IMR har været tilbageholdende med at fungere som national menneskerettighedsinstitution i Grønland, og IMR er ikke tildelt særskilte midler til at arbejde i Grønland.

IMR finder, at den nye lov bør sættes i kraft for Grønland og Færøerne, idet en National Menneskerettighedsinstitution efter FNs Paris-principper bør have mandat i hele rigsfællesskabet.

IMR finder imidlertid, at lovudkastet i højere grad bør sikre en forankring af Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitutions virke på Færøerne og i Grønland fx ved etablering af lokale Råd for Menneskerettigheder og ved repræsentation af disse råd i institutbestyrelsen. Dette ville formalisere et samarbejdsforum, hvor IMR kunne drøfte forhold af relevans for menneskerettighedsbeskyttelsen, ligesom det ville bidrage til at

sikre, at institutionens ledelse i højere grad afspejler de samfund, institutionen skal virke i. Der bør formentlig også fra Grønlandsk og Færøsk side tages skridt til at sikre forankringen af IMRs virke samt bidrage til at sikre virkningen af IMRs faglige bistand til gennemførelsen af menneskerettighederne, herunder med henblik på løbende at opbygge menneskeretlig ekspertise i Grønland og på Færøerne.

IMR er ikke bekendt med, hvordan civilsamfundene og hjemmestyre henholdsvis selvstyre ville anskue dette spørgsmål. IMR foreslår imidlertid, at der i loven etableres to alternative muligheder, nemlig dels – som i den gældende lov – en ikraftsættelse uden yderligere forankring, dels en ikraftsættelse med forankring via lokale råd med repræsentation i bestyrelsen.

Den lovtekniske udformning af bestemmelser derom bør overvejes nærmere, men IMRs foreløbige overvejelser er mundet ud i følgende:

- IMR anbefaler, at der i § 5, stk. 4, tilføjes følgende bestemmelse: "Der nedsættes et tilsvarende Råd for Menneskerettigheder i Grønland." Udenrigsministeren bør - i medfør af en tilføjelse til § 11 – bemyndiges til at sætte bestemmelsen i kraft, således at dette kan ske, såfremt loven sættes i kraft i Grønland, og såfremt det i den forbindelse findes hensigtsmæssigt at etablere et råd. Tilsvarende bestemmelser bør indføres for Færøernes vedkommende.
- IMR anbefaler, at § 3, stk. 2, ændres, således at bestyrelsen består af "op til 15 medlemmer", idet det tilføjes: "6) et medlem udpeges af Rådet for Menneskerettigheder, Grønland, og 7) et medlem udpeges af Rådet for Menneskerettigheder, Færøerne". Disse bestemmelser forudsætter etablering af de nævnte Råd, således at der i tilfælde af ikraftsættelse af bestemmelse om etablering af Råd for Menneskerettigheder i Færøerne og/eller Grønland automatisk etableres repræsentation i institutbestyrelsen.

IMR bemærker i øvrigt, at en delvis ikraftsættelse af loven navnlig vil være relevant for så vidt angår § 2, stk. 2, om IMRs særlige mandater som ligebehandlingsorgan i medfør af EU direktiverne.

IMR vurderer, at en ikraftsættelse af loven for Grønland og Færøerne kan ske inden for rammerne af den i 2012 fastsatte finanslovsbevilling

Med venlig hilsen

Holger Kallehaug
Rådsformand

Ole Hartling
Bestyrelsesformand

Jonas Christoffersen
Direktør

Til Danske Universiteter

Universitetet takker for muligheden for at kommentere på udkastet til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Universitetets svar er udarbejdet af universitetets juridiske fakultet, som hermed fremsendes fra Københavns Universitet.

Med venlig hilsen

John Martinsen
Grubeleder

Københavns Universitet
Rektorsekretariatet
Nørregade 10
1017 København K
TEL 35322626
DIR 35322616
FAX 35322628
jam@adm.ku.dk

KØBENHAVNS UNIVERSITET

På vegne af Københavns Universitet – Udarbejdet af Universitetets Juridiske Fakultet.

Ad forslaget til § 2, stk. 1, nr. 2:

a. Det fremgår på den ene side af de generelle bemærkninger til lovforslaget, at man med loven ønsker at tydeliggøre, at Institut for Menneskerettigheder ikke primært er en forskningsinstitution, men en national menneskerettighedsinstitution. På den anden side fremstår institutionens forskningsforpligtelse i lovtæksten og de specielle bemærkninger til bestemmelsen som en opgave, der er ligeværdig med institutionens øvrige forpligtelser. Fakultetet finder, at institutionens forskningsforpligtelse med fordel kunne præciseres yderligere i de specielle bemærkninger til bestemmelsen.

b. Det fremgår ikke af forslaget til bestemmelsen, at forskningen skal være fri og uafhængig. I stedet anføres i de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at en tidligere formulering herom ikke videreføres, da det i forslaget forudsættes, at institutionen er selvstændig og uafhængig. Fakultet er af den opfattelse, at der må sondres mellem den institutionelle og personlige forskningsfrihed. Forslaget sikrer, at selve institutionen kan bedrive fri og uafhængig forskning, men ikke at institutionens forskere har forskningsfrihed. I medfør af de almindelige regler om instruktionsbeføjelse må det tværtimod antages, at direktøren for institutionen kan udstede pålæg om forskningens genstand, metode og resultater. Institutionens anseelse i ind- og udland vil kunne lide skade, hvis der kan stilles spørgsmål ved de enkelte ansattes forskningsfrihed, og det anbefales derfor, at der i loven optages en bestemmelse om forskningsfrihed, der svarer til universitetslovens.

Ad forslaget til § 2, stk. 1, nr. 5:

Det fremgår af lovforslaget, at institutionen skal have mulighed for at gennemføre og fremme undervisning i menneskerettighederne. Fakultetet anser dette for at være en udvidelse i forhold til Paris-principperne, der anfører, at en menneskerettighedsinstitution skal kunne deltage i formuleringen af programmer og bidrage til deres gennemførelse, men ikke forestå undervisningen selvstændigt. I det omfang en sådan undervisning skal finde sted på universitetsniveau finder Fakultetet, at det må forudsætte, at institutionen kan akkrediteres efter samme principper som et universitet, herunder navnlig at uddannelsen er forskningsbaseret og forankret i et aktivt forskningsmiljø.

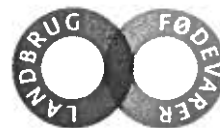
Ad forslaget til § 3, stk. 7: Fakultetet anser det principielt for at være betænkeligt, at udenrigsministeren kan udpege en repræsentant til bestyrelsen, der har tale- men ikke stemmeret.

Det anføres i bemærkningerne, at ændringen tilgodeser hensynet til styrket offentlighed og åbenhed om institutionens arbejde samt gensidig informations- og erfaringsudveksling om arbejdet med menneskerettighederne. Fakultet har imidlertid vanskeligt ved at se, hvordan en repræsentant for Udenrigsministeriet skulle kunne opfylde disse behov.

For det første sikres offentlighed og åbenhed i forvaltningen ikke ved, at en statslig myndighed har sæde i en selvejende institutions bestyrelse. En sådan offentlighed og åbenhed kan alene sikres ved, at bestyrelsesmøderne så vidt muligt er offentlige og at dagsordener samt referater offentliggøres i overensstemmelse med principperne i forvaltnings- og offentlighedsloven. Det er således tale om et markant brud på den danske retstradition, når der argumenteres for, at offentlighed og åbenhed i forvaltningen sikres ved personlig tilstedeværelse og taleret i myndigheders besluttende organer.

For det andet kan tilstedeværelsen af en repræsentant fra Udenrigsministeriet medvirke til at så tvivl om institutionens uafhængighed af statsmagten, også selvom vedkommende alene kan overvåge forhandlingerne på bestyrelsesmøderne, ytre sig på bestyrelsesmøderne og informere ministeriet om bestyrelsens og de enkelte bestyrelsesmedlemmers overvejelser og forhandlinger bag åbne eller lukkede døre.

For det tredje og sidste forekommer det lidet operationelt, at informations- og erfaringsudveksling skal ske i bestyrelsen, der må antages at skulle fungere på et overordnet, strategisk niveau. En sådan informations- og erfaringsudveksling bør ske direkte mellem institutionen og ministeriet på de niveauer, hvor informationerne og erfaringerne indhøstes, og ikke via repræsentanter i en bestyrelse.

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution

Landbrug & Fødevarer finder nedlæggelsen af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder og den efterfølgende etablering af henholdsvis et Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution og et selvstændigt Dansk Institut for Internationale Studier for relevant og hensigtsmæssig.

Landbrug & Fødevarer kan endvidere tilslutte sig ordlyden og hensigten i forslaget til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Med venlig hilsen

Jan O. F. Laustsen
Direktør, Handelspolitik & Afsætning

Handelspolitik & Afsætning

D +45 3339 4256
M +45 2724 5656
E jl@lf.dk

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 100 milliarder kroner årligt og med 145.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Udenrigsministeriet
jtmr@um.dk
med kopi til
chrbul@um.dk og anbiha@um.dk.

Høring: Udkast til forslag til Lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

19. marts 2012

LGBT Danmark - Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner - tilslutter sig forslaget om oprettelse af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution - med udgangspunkt i Paris-principperne. Landsforeningen finder det tilfredsstillende og rigtigt, at lovgivningen som her orienterer sig efter internationale konventioner og rammer.

Opgaver

Menneskerettighedsområdet er levende og under stadig forandring. Det forsøger lovforslaget at imødekomme med en henvisning til, at instituttet i sit virke skal tage udgangspunkt i grundlovens frihedsrettigheder og de af det internationale samfund til enhver tid anerkendte menneskerettigheder (§ 2, stk. 3).

Man vælger imidlertid at nævne tre områder specifikt i § 2, stk. 2, nemlig køn, race og etnicitet. Der er historiske årsager til, at netop disse tre omtales. Men instituttet har selv gennem de seneste år i sit ligebehandlingsarbejde opereret med seks områder: Alder, handicap, køn, race og etnicitet, tro og religion, samt seksuel orientering. De områder, som ikke er nævnt i lovforslaget, er netop de områder, der ofte overses i ligebehandlingsarbejdet i Danmark. Derfor finder vi det ikke rigtigt, at de ikke nævnes her.

Landsforeningen er klar over, at de tre nævnte er særlige mandatområder, men de er ikke nævnt her i den henseende. I lyset af, at instituttet er begyndt nu også at beskæftige sig med kønsidentitet, hvilket Landsforeningen finder givende og meget vigtigt, foreslår vi derfor, at første del af § 2, stk. 2, der lyder:

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK

Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, herunder ved ændres til denne formulering:

Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, kønsidentitet, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, herunder ved

Med denne formulering skabes der overensstemmelse mellem lovteksten og Amsterdamtraktaten samt intentioner i EU-retten og anbefalinger fra Europarådet, hvilket må anses for hensigtsmæssigt og mest rigtigt og i overensstemmelse med udkastets § 2, stk. 3.

Tilsvarende bør de nævnte grunde alle anføres i bemærkningerne til det endelige lovforslag.

I Amsterdamtraktaten [i] anføres, at der kan træffes "hensigtsmæssige foranstaltninger til at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering".

Set i relation til de efterhånden talrige tekster fra EU og Europarådet [ii], hvori kønsidentitet og transkønnede nævnes specifikt på lige fod med seksuel orientering og køn, og i betragtning af, at transkønnethed i sig selv ikke er et køn, men en kønsidentitet, er det nødvendigt, at kønsidentitet nævnes særskilt.

Bestyrelse

LGBT Danmark skal endvidere problematisere det forhold, at lovforslaget tilsiger, at Udenrigsministeriet skal have en repræsentant i bestyrelsen. Selvom der er tale om en observatør uden stemmeret, finder vi, at man med en sådan ordning underminerer instituttets uafhængighed.

Ligebehandlingsarbejdet

LGBT Danmark har gennem de sidste mange år deltaget aktivt i instituttets horisontale ligebehandlingsarbejde. Vi vil gerne på dette sted pointere, at instituttet på dette område har været instrumentelt for udviklingen af rettighedssamarbejdet på tværs af civilsamfundsorganisationerne, hvilket har ført til en udbredelse af en menneskerettighedstankegang i en videre kreds, og en mere konsistent og operationel tilgang til anvendelsen af samme i organisationerne.

Samtidig har det være en platform, hvor instituttet har kunnet hente erfaringer fra de forskellige områder. Det er Landsforeningens oplevelse, at dette samarbejde således har løftet både organisationerne og instituttet. Derfor er det for Landsforeningen også vigtigt, at dette arbejde kan fortsættes, herunder at der er finansiering til stede.

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

Med venlig hilsen

LGBT Danmark

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

Vivi Jelstrup
Forperson

Søren Laursen
Retspolitisk talsperson

Noter

i) Amsterdamtraktatens artikel 13

Med forbehold af denne traktats øvrige bestemmelser og inden for rammerne af de beføjelser, som traktaten tillægger Fællesskabet, kan Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet træffe hensigtsmæssige foranstaltninger til at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

<http://eur-lex.europa.eu/da/treaties/dat/11997D/htm/11997D.html>

ii) Intentioner i EU-retten og anbefalinger fra Europarådet

- EU-direktiv P7_TA(2011)0469 af 27. oktober 2011 om minimumsstandarder for anerkendelse asyl
Under pkt. 29 anføres og i artikel 10, grundene til forfølgelse, pkt. 1, d, anføres specifikt kønsidentitet.
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2011-0469&language=DA&ring=A7-2011-0271>
<http://www.thranesen.dk/d?cat=1224&aid=14040#bm14040>
- Combating discrimination on grounds of sexual orientation or gender identity: Council of Europe standards. 27. juli 2011
http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/hrpolicy/Publications/LGBT_EN.pdf
http://book.coe.int/EN/ficheouvrage.php?PAGEID=36&lang=EN&produit_aliasid=2590
<http://www.thranesen.dk/?cat=703&aid=13897#bm13897>
- Diskrimination på grund af seksuel orientering og kønsidentitet i Europa. 23. juni 2011
Se ikke mindst udtalelserne i forordet af menneskerettighedskommissær, Thomas Hammarberg
http://www.coe.int/t/Commissioner/Source/LGBT/LGBTStudy2011_en.pdf
<http://www.thranesen.dk/?cat=703&aid=13828#bm13828>

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

- **Bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet. Anbefaling CM/Rec(2010)5 af 31. marts 2010 fra Europarådet.**
http://jm.schultzboghandel.dk/upload/microsites/jm/ebooks/andre_publ/ministerkomiteens%20rekommendation.pdf
<http://www.thranesen.dk/?cat=703&aid=13002#bm13002>
- **Thomas Hammarbergs rapport af 29. juli 2009 med 12 anbefalinger, som bør være gældende for alle transkønnede i Europa**
<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1476365>
<http://www.thranesen.dk/?cat=703&aid=13037#bm13037>
- **Yogyakarta principperne om seksuel orientering og kønsidentitet af 26. marts 2007**
http://www.yogyakartaprinciples.org/principles_en.htm
<http://www.thranesen.dk/?cat=703&aid=8125#bm8125>
- **Ministerkommittéen i Europarådet vedtog den 7. april 2011 en konvention - CM(2011)49 om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder.**
Konventionen er den første juridisk bindende internationale aftale nogensinde, som omfatter seksuel orientering og kønsidentitet og bekræfter dermed, at lesbiske, bøsser, biseksuelle, trans- og interkønnede - LGBTI - menneskers rettigheder udgør en integrerende del af de universelle menneskerettigheder.
<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1772191>
<http://www.thranesen.dk/?cat=1224&aid=13747#bm13747>
- **EU værktøjskasse om LGBT menneskerettigheder af 17. juni 2010**
I Rådet for Den Europæiske Union har Menneskerettighedsgruppen den 8. juni 2010 vedtaget og derefter offentliggjort et værktøjssæt til fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, bi- og transseksuelle (LGBT-personer).
<http://register.consilium.europa.eu/pdf/da/10/st11/st11179.da10.pdf>
<http://www.thranesen.dk/default.asp?cat=1224&aid=13313#bm13313>

UDENRIGSMINISTERIET
ASIATISK PLADS 2
DK-1448 KØBENHAVN K

jtmr@um.dk

Sagsnr. 12-790
Vores ref. MLK/JEO/lph
Deres ref

Den 19. marts 2012

Høring over lovforslag om lov til etablering af Institut for menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution

Udenrigsministeriet har ved brev sendt udkast til forslag til lov om etablering af Institut for menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution i høring den 27. februar med svarfrist senest 19 marts 2012.

Ved lovforslaget oprettes Institut for Menneskerettigheder som en selvstændig institution og adskilles fra Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder. Målet er, at instituttets stilling som Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution styrkes og tydeliggøres, hvilket LO støtter.

Lovforslaget indeholder en række ændringer, der skal præcisere og uddybe instituttets grundlag og mandat, hvor LO især hæfter sig ved præciseringen af instituttets virke, ansvarsområder og sammensætning.

I bemærkningerne til lovforslagets udformning vedr. det generelle menneskerettighedsmandat står bl.a., ”at institutionen skal tage udgangspunkt i alle de af det internationale samfund til enhver tid anerkendte menneskerettigheder, herunder især de i FN’s verdenserklæring, FN’s konventioner og Europarådets konventioner omtalte menneskerettigheder samt EU’s charter om grundlæggende rettigheder”.

Her er det efter LO’s opfattelse vigtigt at præcisere i lovforslaget, at en lang række af disse menneskerettigheder er arbejdsmarkedsrelaterede og er funderet som rettigheder på arbejdsmarkedet. ILO-konventioner og EU’s charter om grundlæggende rettigheder er områder, der i høj grad berører arbejdsmarkedet. Det samme er tilfældet med bestemmelser om at fremme ligebehandling, EU direktiver m.v.

Derfor er det LO’s opfattelse, at instituttets opgave med at fremme, beskytte, overvåge og rapportere på disse vigtige områder, bør fremhæves i lovforslaget og afspejle sig i instituttets ansvarsområder og sammensætning.

Lovforslagets § 2, stk. 1. nr. 4 omfatter koordinationen mellem og bistand til de frivillige organisationers arbejde med menneskerettigheder, hvilket kun dækker en del af civilsamfundet og f.eks. ikke organisationer på arbejdsmarkedet. Det er efter LO’s

opfattelse en mere snæver fortolkning end i Paris-principperne, hvor der henvises mere bredt til civilsamfundet.

Konkret foreslår LO derfor, at § 5. stk. 1. i lovudkastet formuleres således, at Rådet for menneskerettigheder sammensættes, så det repræsenterer en mere bred definition af civilsamfundet.

En af hensigterne med lovforslagets præcisering er også, at sikre en national menneskerettighedsinstitution, der i sit virke skal leve op til og fremstå som en troværdig institution med gennemslagskraft, hvilket LO er enig i.

Ved lovforslagets § 2. stk. 3 gives hjemmel til at rådgive private virksomheder om overholdelse af menneskerettigheder i og uden for landets grænser. LO er af den opfattelse, at Institutet bør udvise stor varsomhed på dette område for at kunne bevare troværdighed og integritet.

Dette kræver bl.a. viden og indsigt på arbejdsmarkedsområdet i instituttets ledelse, hvilket ikke umiddelbart er sikret i lovudkastets forslag til sammensætning. LO foreslår derfor, at så vidt angår instituttets arbejde med menneskerettigheder i relation til arbejdsmarkedet, at parterne inddrages gennem høring, eventuelt via en rådgivende komité med arbejdsretslig ekspertise og repræsentation, hvorigennem instituttets ledelse sikres relevant rådgivning og viden i konkrete sager.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Knuppert

Christine Charlotte Bülow

Fra: Nils Ekner <nils@events.dk>
Sendt: 19. marts 2012 18:00
Til: JTMR
Cc: Christine Charlotte Bülow; Anne Birgitte Hansen; 'Rikke Forchhammer'; helle@degn.dk
Emne: Høringssvar vedr. Forslag til Lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder
Vedhæftede filer: image003.emz

Klassifikation: UKLASSIFICERET
Cirk: 0
docId: DOK7669913#DOK7669914#DOK7669915
OfficielPost: 0
PersonaleIndkaldes: 0
Retel: 0
SJfile: 28.C.28.a.30-5.
ArkivMFA: 0
DigiSign: 0
SJ: -1

Udviklingsmini
ster Christian
Friis Bach
Udenrigsminist
eriet
Asiatisk Plads 2

Kære Udviklingsminister Chr. Friis Bach/ Kære Christian.

Vedr. Høringssvar vedr. Forslag til Lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

På vegne af Mandela Center Danmark vil vi gerne takke for denne mulighed for, at tilkendegive vore holdninger til dette lovudkast.

Vi hilser lovforslaget og dets intentioner rigtig meget velkomment – hele intentionen bag forslaget med at gøre Instituttet til et uafhængigt og selvstændigt Institut, er os en stor glæde, så Danmark igen kan blive fuldt respekteret både nationalt og internationalt, med den ekspertise, som vi tidligere var så respekteret for.

Indledningsvis vil vi gerne foreslå at lovforslaget benævnes: "Lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution."

Det glæder os at det bærende princip er fint forankret i FN's Paris-principper – og at institutionen er forankret i lovtæksten (§ 7, stk. 1), som en selvstændig og uafhængig institution indenfor den offentlige forvaltning. Vi vil råde til at debatten om og det økonomiske tilsyn med institutionen forankres i Folketinget - og ikke alene i Regeringen. Vi finder det vigtigt for instituttets ledelse at bestyrelsens medlemmer vælges efter samlet at dække relevante kvalifikationer, og ikke efter på forhånd fastlagte institutions-repræsentanter. Ligeledes er det for os vigtigt med en

kønsmæssig ligelig repræsentation. Vi finder ikke argumenterne om at Udenrigsministeriet skal sidde i bestyrelsen for instituttet stemmer overens med intentionen om Institutets selvstændighed og uafhængighed. Vi finder det vigtigt at hele Rigsfællesskabet er tilknyttet til instituttet, på en for disse parter accepteret måde. Ligeledes vil vi anbefale, at det er instituttets bestyrelse der selv udarbejder sine vedtægter – efter et indhentet høringssvar fra Udenrigsministeriet.

Vedr. sammensætningen af Rådet for Menneskerettigheder - foreslår vi at sammensætningen afspejler de synspunkter som gør sig gældende i det civile samfunds arbejde med menneskerettighederne, ligesom berørte ministerier og offentlige myndigheder kan optages som medlemmer af rådet. Heller ikke her bør der efter vores opfattelse fokuseres på, at bestemte organisationers retmæssige pladser i rådet – men at dette løbende kan afspejle samfundets behov for relevant ekspertise.

For at sikre at hele civilsamfundet inddrages i Institutets arbejde (§2, stk. 1, nr. 4) foreslår vi at dette formuleres således: "at fremme koordination mellem og bistand til det civile samfunds arbejde med menneskerettighederne".

Og endelig vil vi foreslå, at der gives plads til også at indføje at instituttet også er baseret på at følge OSCE's menneskelige dimension, da også dette vil kunne være relevant for instituttets arbejdsfelt.

Med disse bemærkninger ønsker vi lykke til med at etablere det nye uafhængige og selvstændige Institut for Menneskerettigheder og vi vil samtidig glæde os til, at yde vort bidrag til en kvalificeret debat om Danmarks fortolkninger af de menneskelige rettigheder i civilsamfundet.

M.v.h.
p.b.v.

Rikke Forchammer
Formand
Forstander for Krogerup Højskole

Helle Degn
Næstformand
Fhv. Minister og Kommissær

Nils Ekner
Sekretær
Chefkonsulent

Christine Charlotte Bülow

Fra: JTMR
Sendt: 19. marts 2012 12:22
Til: Anne Birgitte Hansen; Christine Charlotte Bülow
Emne: VS: Sml. Høringssvar for forslag til lov om DIIS og IMR fra NGO FORUM

Klassifikation: UKLASSIFICERET
docId: DOK7668750
SJfile: 28.C.28.a.30-5. (+) 5.D.277.
SJ: -1

Fra: Henrik Nielsen [<mailto:HNI@ibis.dk>]

Sendt: 19. marts 2012 12:04

Til: SPE; JTMR; Rolf Michael Hay Pereira Holmboe; Mikkel Hagen Hess; Tue Kristoffer Westhoff

Cc: 'lehfal@adra.dk'; 'pia.soerensen@c.dk'; 'ntofte@care.dk'; 'sjursen@caritas.dk'; 'tas@dlf.org'; 'lu@dmr.org'; 'cdj@duf.dk'; 'kr@handicap.dk'; 'tjo@fnforbundet.dk'; 'hst@dca.dk'; 'gv@ghanavenskabsgupperne.dk'; Vagn Berthelsen; 'janice@kulu.dk'; Kvindernes U-Landsudvalg; 'nbj@ms.dk'; 'kim.hartzner@missioneast.org'; 'ev@prngo.dk'; 'jb@prngo.dk'; 'HGM@redbarnet.dk'; Bjarne Christensen; 'mbm@loftf.dk'; 'kel@verdensskove.org'; 'e.kiorboe@wwf.dk'; 'bjojoh@adra.dk'; 'lmoeller@care.dk'; 'jgjen@rodekors.dk'; 'tojac@webspeed.dk'; 'cbj@dca.dk'; 'mrp@dca.dk'; 'biqs@dca.dk'; 'ug@dca.dk'; 'kman@dca.dk'; 'trp@dca.dk'; Lars Koch; Karen Andersen; Annelie Abildgaard; 'kis@ms.dk'; 'fmj@ms.dk'; 'hej@ms.dk'; 'bha@ms.dk'; 'filip.buffpedersen@missioneast.org'; 'vibeke.tuxen@gmail.com'; 'hep@redbarnet.dk'; 'elsehannehenriksen@yahoo.dk'; 'kdp@loftf.dk'; 'bl@sexogsamfund.dk'; 'dobus@rodekors.dk'; 'hni@ngoforum.dk'; 'pts@ngoforum.dk'; 'tdc@92grp.dk'; 'meh@concorddanmark.dk'

Emne: Sml. Høringssvar for forslag til lov om DIIS og IMR fra NGO FORUM

Høringssvar til lov om Etablering af Dansk Institut for Internationale Studier og Lov om Etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmark Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Da de to institutter IMR og DIIS nu skilles, er der udarbejdet lovforslag for de to institutter, som vi har fået i høringssvar. Anledningen er, i flg. forslaget omhandlende IMR, at "Den synergieffekt, der var tilsigtet ved den overordnede sammenlægning af IMR og DIIS i 2002, lod sig aldrig fuldt realisere".

Fra NGO FORUMs side vil man således begrænse sig til at kommentere følgende forhold:

Ang DIIS:

- Mht. DIIS' bestyrelse foreslås det at et af medlemmerne nomineres af styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde. Da denne inst. forsvinder, skal det velsagtens være det organ, der erstatter den. Vi mener at det bør sikres at folk fra udviklingsverdenen bliver behørigt repræsenteret. Vi foreslår at NGO FORUMs stående udvalg nominerer en person til DIIS bestyrelse.

Ang IMR:

- Der savnes en præcisering af hvordan Rådet etableres, og dets medlemmer udpeges. Ligeledes savnes en præcisering af hvordan Rådet udpeger medlemmer af Institutets bestyrelse.
- Det bør fremgå af lovforslaget at referater af bestyrelsesmøder skal være offentligt tilgængelige. Dette har de ikke været tidligere.
- Endelig bør det fremgå, ligesom det gør i udkastet for DIIS, at medarbejderrepræsentanten i bestyrelsen bør have beskyttelse på linie med tillidsrepræsentanter.

De bedste hilsner, p.v.a. NGO FORUM

Christine Charlotte Bülow

Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution.pdf

Klassifikation: UKLASSIFICERET

docId: DOK7686082#DOK7686083#DOK7686084#DOK7686085#DOK7686086

SJfile: 28.C.28.a.30-5.

SJ: -1

Fra: Rigsombudet [<mailto:riomfr@fo.stm.dk>]

Sendt: 27. marts 2012 14:23

Til: Anne Birgitte Hansen

Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Rigsombudet skal hermed oplyse, at undertegnede, den 1. marts 2012, har sendt nedenstående mail til Udenrigsafdelingen på Lagmandskontoret.

Vi har ikke modtaget bemærkninger fra Udenrigsafdelingen på Lagmandskontoret.

Undertegnede skal derfor forespørge, hvorvidt Udenrigsministeriet ønsker, at vi foretager os yderligere på nuværende tidspunkt.

Med venlig hilsen

Monica Hjelm Rasmussen
fuldmægtig
Rigsombudsmanden på Færøerne
Amtmanskbrekkan 6
Postboks 12
110 Tórshavn
Telefon: (+ 298) 35 12 00
E-mail: riomfr@fo.stm.dk

Fra: Rigsombudet

Sendt: 1. marts 2012 15:08

Til: 'mfa@mfa.fo'

Cc: 'anbiha@um.dk'

Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

att. Udenrigsafdelingen på Lagmandskontoret

Hermed videresendes høringsbrev, udkast til lovforslag om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks internationale menneskerettighedsinstitution, inklusiv bemærkninger samt høringsliste fra Udenrigsministeriet, med anmodning om evt. bemærkninger, der skal være Udenrigsministeriet i hænde senest den 19. marts 2012.

Med venlig hilsen

Monica Hjelm Rasmussen
fuldmægtig
Rigsombudsmanden på Færøerne
Amtmanskrekkan 6
Postboks 12
110 Tórshavn
Telefon: (+ 298) 35 12 00
E-mail: riomfr@fo.stm.dk

Fra: Anne Birgitte Hansen [<mailto:anbiha@um.dk>]

Sendt: 27. februar 2012 14:05

Til: Anne Birgitte Hansen

Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Til de på vedlagte høringsliste anførte

Udenrigsministeriet skal hermed anmode om eventuelle bemærkninger til vedhæftede udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution. Bemærkninger til lovudkastet bedes venligst være Udenrigsministeriet i hænde senest den **19. marts 2012**. Bemærkninger bedes sendt pr. email til: jtmr@um.dk.

Vedhæftet er:

- Høringsbrev
- Udkast til lovforslag om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks internationale menneskerettighedsinstitution, inklusiv bemærkninger
- Høringsliste

Med venlig hilsen

Anne Birgitte Hansen

ANNE BIRGITTE HANSEN / ANBIHA@UM.DK
CHEFKONSULENT / JTMR
DIREKTE +45 3392 0333

UDENRIGSMINISTERIET
ASIATISK PLADS 2 / DK-1448 KØBENHAVN K
TLF. +45 3392 0000 / [HTTP://WWW.UM.DK](http://www.um.dk)

eu2012 dk

DANISH PRESIDENCY
OF THE COUNCIL OF THE
EUROPEAN UNION 2012

Christine Charlotte Bülow

Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Klassifikation: UKLASSIFICERET
docId: DOK7635112#DOK7635113#DOK7635114
SJfile: 28.C.28.a.30-5.
SJ: -1

Fra: JTMR

Sendt: 28. februar 2012 09:35

Til: Anne Birgitte Hansen; chrbul@um.dk

Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Fra: Adam Abdel Khalik [<mailto:aak@gl.stm.dk>]

Sendt: 27. februar 2012 16:35

Til: JTMR

Cc: Rigsombudsmanden i Grønland

Emne: SV: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Rigsombudsmanden i Grønland skal hermed meddele, at rigsombuddet ikke har bemærkninger til det fremsendte udkast til forslag til Lov om etablering af et Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsorganisation.

Idet det fremgår af høringskrivelsen, at Udenrigsministeriet tillige har foretaget en høring af Grønlands Selvstyre, foretager rigsombuddet sig ikke yderligere i anledning af høringen.

Med venlig hilsen

Adam Abdel Khalik
Fuldmægtig

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Postboks 1030

3900 Nuuk

Tel: (+299) 32 10 01

Fax: (+299) 32 41 71

Fra: Anne Birgitte Hansen [<mailto:anbiha@um.dk>]

Sendt: 27. februar 2012 11:05

Til: Anne Birgitte Hansen

Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Til de på vedlagte høringsliste anførte

Udenrigsministeriet skal hermed anmode om eventuelle bemærkninger til vedhæftede udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution. Bemærkninger til lovudkastet bedes venligst være Udenrigsministeriet i hænde senest den **19. marts 2012**. Bemærkninger bedes sendt pr. email til: jtmr@um.dk.

Vedhæftet er:

- Høringsbrev
- Udkast til lovforslag om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks internationale menneskerettighedsinstitution, inklusiv bemærkninger
- Høringsliste

Med venlig hilsen

Anne Birgitte Hansen

ANNE BIRGITTE HANSEN / ANBIHA@UM.DK
CHEFKONSULENT / JTMR
DIREKTE +45 3392 0333

UDENRIGSMINISTERIET
ASIATISK PLADS 2 / DK-1448 KØBENHAVN K
TLF. +45 3392 0000 / [HTTP://WWW.UM.DK](http://www.um.dk)

eu2012.dk DANISH PRESIDENCY
OF THE COUNCIL OF THE
EUROPEAN UNION 2012

Udenrigsministeriet
Att. chefkonsulent Anne Birgitte Hansen
Asiatisk Plads 2
1448 København K
jtmr@um.dk; um@um.dk; anbiha@um.dk.

St. Kongensgade 45
1264 København K

Tlf. 33 92 84 00
Fax 33 11 04 15

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring over udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

5. marts 2012

Med brev af 27. februar 2012 har Udenrigsministeriet sendt ovennævnte udkast til lovforslag i officiel høring med svarfrist den 19. marts 2012.

Kontor: C 3

J.nr.: 2011-2000-36

Rigsrevisionen har tidligere haft udkastet til lovforslaget i præhøring og afgav bemærkninger hertil med brev af 21. december 2011.

Rigsrevisionens gennemgang af det nu foreliggende udkast til lovforslag viser, at Udenrigsministeriet på tilfredsstillende måde har taget højde for samtlige forhold, som Rigsrevisionen pegede på i det første høringssvar, dels i selve lovteksten, dels i bemærkningerne til lovforslaget.

Rigsrevisionen har således ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Rigsrevisionen vender snarest tilbage vedrørende høringen over udkast til forslag til lov om Dansk Institut for Internationale Studier.

Med venlig hilsen

Wilfred Christensen
fg.

Christine Charlotte Bülow

Fra: JTMR
Sendt: 6. marts 2012 09:33
Til: Christine Charlotte Bülow
Cc: Anne Birgitte Hansen
Emne: VS: etablering af Institut for Menneskerettigheder

Klassifikation: UKLASSIFICERET
docId: DOK7636478#DOK7636479
SJ: -1

Fra: Ib Christian Bygbjerg [<mailto:iby@sund.ku.dk>]
Sendt: 5. marts 2012 17:29
Til: JTMR
Emne: etablering af Institut for Menneskerettigheder

Idet jeg takker for anmodningen om at fremsende evt. bemærkninger til 'forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution' skal jeg hermed udtale følgende i min egenskab af medlem af Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde:

1. Jeg støtter varmt forslaget - ligesom jeg protesterede mod nedlæggelsen af Det Danske Center for Menneskerettigheder i 2002. I takt med at Danmark og dansk udviklingsbistand i stigende omfang profilerer sig som menneskerettigheds baseret, ville det være påfaldende, om vi ikke havde et eget, sådant center, hvilket da også blev anmærket i akkrediteringen af det nuværende i DIIS inkorporerede center. 'Internationalization at home' eller 'globalization at home' bør også gælde for så vigtigt et område som de universelle menneskerettigheder.
2. Jeg skal yderligere tillade mig at gøre opmærksom på, at der på Københavns Universitet findes et Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed, mesu.ku.dk som det måske kunne overvejes at med indtænke, når der udpeges medlemmer til det nye instituts råd og/eller bestyrelse. For god ordens skyld skal nævnes at undertegnede er bestyrelsesmedlem i MESU.

Med venlig hilsen

Ib Bygbjerg

Ib Christian Bygbjerg
Professor

Københavns Universitet

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Institut for International Sundhed, Immunologi og Mikrobiologi
CSS, Øster Farimagsgade 5,
1014 København K

DIR 353 27835
TLF SEKR 353 27626
FAX 353 27736
Lokale 9.1.04
iby@sund.ku.dk
www.isim.ku.dk

FACULTY OF HEALTH SCIENCES
UNIVERSITY OF COPENHAGEN

COPENHAGEN SCHOOL OF
GLOBAL HEALTH

Instituttleder, professor, ph.d. Nina Dietz Legind
Syddansk Universitet
Juridisk Institut
Campusvej 55
5230 Odense M

Instituttleder, professor, ph.d. Anders Ørgaard
Aalborg Universitet
Juridisk Institut
Niels Jernes Vej 6B
9220 Aalborg Øst

Vedr. høring om udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Som institutledere ved de juridiske institutter ved Syddansk Universitet og Aalborg Universitet tillader vi os herved at afgive nærværende høringssvar. Vores høringssvar drejer sig primært om lovforslagets § 6, stk. 2, nr. 3 og 4, hvorefter to bestyrelsesmedlemmer til Menneskerettighedsinstitutionen udpeges af rektor for Københavns Universitet, og to medlemmer udpeges af rektor for Aarhus Universitet. Vi foreslår, at bestemmelserne ændres således, at de fire rektorer for henholdsvis Syddansk Universitet, Københavns Universitet, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet hver især udpeger 1 bestyrelsesmedlem. Vores høringssvar drejer sig sekundært om, at vi foreslår, at § 3, stk. 5, ændret således, at alle de 4 af rektorerne udpegede medlemmer skal være tilknyttet de juridiske faggrupper, hvilket for os at se er en naturlig konsekvens af den af os foreslåede ændring af § 6, stk. 2, nr. 3 og 4.

Den nærmere baggrund for vores forslag er følgende:

Lovforslagets § 6, stk. 2, nr. 3 og 4, er en videreførelse af loven om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder § 7, stk. 1, nr. 2 og 3. Ved etableringen af instituttet i 2002 havde der gennem en længere årrække udelukkende eksisteret juridiske institutter med tilhørende juridiske uddannelser ved Københavns Universitet og Aarhus Universitet. Efter lovens vedtagelse i juni 2002, blev Juridisk Institut ved Syddansk Universitet dannet, mens jurauddannelsen endnu ikke var sat i gang. Juri-

disk Institut ved Aalborg Universitet var ikke etableret på daværende tidspunkt. Det var derfor naturligt, at den ønskede repræsentation af jurister i instituttets bestyrelse med tilknytning til de juridiske miljøer blev opnået ved, at rektorerne ved Københavns Universitet og Aarhus Universitet udpegede bestyrelsesmedlemmerne.

Juridisk Institut ved Syddansk Universitet blev dannet i 2003. Samme år blev Syddansk Universitet godkendt til at udbyde et jurastudium, som blev indledt i 2004. Den første hele årgang juridiske kandidater blev færdig fra Syddansk Universitet i 2009. Juridisk Institut har et medarbejderstab på 38 forskere, som blandt andet forsker i internationale forhold og menneskerettigheder. Menneskerettighedsundervisning er en obligatorisk del af forfatningsretsundervisningen på jurauddannelsen, ligesom folkeret indgår som en obligatorisk del af jurastudiet. Undervisning i menneskerettigheder indgår ligeledes i valgfag på de juridiske studier.

Juridisk Institut ved Aalborg Universitet blev etableret i 2008. Jurastudiet blev indledt i 2007, og den første årgang kandidater bliver færdig i sommeren 2012. Juridisk Institut Aalborg har 22 forskere ansat, og der forskes i international ret og menneskerettigheder. Undervisning i menneskerettigheder er en obligatorisk del af på både jurauddannelsen og HA-jur-uddannelsen, ligesom folkeret indgår som en obligatorisk del af jurastudiet. Undervisning i menneskerettigheder indgår ligeledes i valgfag på de juridiske studier.

I 2002 var det således rektorerne for de to universiteter i Danmark med juridiske miljøer, der udbød jurauddannelse, som udpegede bestyrelsesmedlemmerne til instituttet. Dette var fornuftigt og byggede på en tanke om, at jurister med en teoretisk tilgang til menneskerettigheder bør være repræsenteret i bestyrelsen. I dag er der imidlertid ikke længere 2, men 4 juridiske miljøer i Danmark, der udbyder jurauddannelser. Det er derfor en naturlig konsekvens af denne udvikling, at der udpeges bestyrelsesmedlemmer fra alle disse 4 miljøer.

Med venlig hilsen

Nina Dietz Legind

Anders Ørgaard

Christine Charlotte Bülow

Fra: Anders Ørgaard <ao@law.aau.dk>
Sendt: 15. marts 2012 14:21
Til: Christine Charlotte Bülow
Emne: SV: Høringssvar vedrørende etablering af Institut for Menneskerettigheder
Vedhæftede filer: Høringssvar menneskeretsinstitut.doc

Klassifikation: UKLASSIFICERET
Cirk: 0
docId: DOK7662291#DOK7662292
OfficielPost: 0
PersonaleIndkaldes: 0
Retel: 0
SJfile: 28.C.28.a.30-5.
ArkivMFA: 0
DigiSign: 0
SJ: -1

Kære Christine Bülow,

Tak for din mail. Jeg er helt enig i, at vi mener forslagets § 3, stk. 2, nr. 2 og 3. Jeg beklager fejlen, som skyldes, at jeg kiggede i den eksisterende lov.

Jeg vedlægger vores høringssvar i Word.

Med venlig hilsen

Anders Ørgaard

Fra: Christine Charlotte Bülow [<mailto:chrbul@um.dk>]
Sendt: 15. marts 2012 12:14
Til: Anders Ørgaard
Emne: SV: Høringssvar vedrørende etablering af Institut for Menneskerettigheder

Kære Anders Ørgaard

Har du mulighed for at sende mig jeres høringssvar i word-format, så jeg kan klippe det ind i et høringssnotat? I samme ombæring vil du måske også for en ordens skyld bekræfte, at jeres bemærkninger til retten til at udpege bestyrelsesmedlemmer vedrører lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 2 og nr. 3, og ikke som anført § 6, stk. 2, nr. 3 og nr. 4.

Med venlig hilsen

CHRISTINE CHARLOTTE BÜLOW
FULDMÆGTIG / JTMR

UDENRIGSMINISTERIET
ASIATISK PLADS 2 / DK-1448 KØBENHAVN K
TLF. +45 3392 0000 / DIREKTE +45 3392 0464

Fra: Anders Ørgaard [<mailto:ao@law.aau.dk>]

Sendt: 14. marts 2012 10:39

Til: JTMR

Cc: ndj@sam.sdu.dk; Christine Charlotte Bülow; Anne Birgitte Hansen

Emne: Høringssvar vedrørende etablering af Institut for Menneskerettigheder

Til Udenrigsministeriet,

I anledning af Udenrigsministeriets høringsbrev af 27. februar 2012 sender jeg herved høringssvar fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, og Juridisk Institut, Aalborg Universitet.

Med venlig hilsen

Anders Ørgaard

Ældremobiliseringens sekretariat Suomisvej 3, 1927 Frederiksberg C
Tlf. 35 35 26 99 - Fax: 35 35 26 44
www.aeldremobiliseringen.dk

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
jtmr@um.dk

19.03.2012

Kopi til chrbul@um.dk og anbiha@um.dk

Høring over forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution

Udenrigsministeriet har med mail af 27. februar 2012 anmodet om eventuelle kommentarer til ovenstående lovforslag.

Ældremobiliseringen finder, at en adskillelse af Institut for Menneskerettigheder og Dansk Institut for Internationale Studier er en god idé.

Ældremobiliseringen har i øvrigt følgende kommentarer til lovforslaget.

Ad § 2:

Efter gældende lov skal Institut for Menneskerettigheder "støtte frivillige organisationer og andre i opbygningen af menneskerettighedsdokumentation". Denne bestemmelse udgår efter forslaget, hvilket Ældremobiliseringen finder uheldigt. Mange frivillige organisationer er små og har meget begrænsede kontorfaciliteter og har derfor behov for bistand til opbygning af dokumentation på deres områder. Her kan IMR virke som konsulent og katalysator og være med til etablere fælles registreringssystemer. Som eksempel herpå kan nævnes hjemmesiden sigfranu.dk, hvor man anonymt kan registrere diskrimination og hadforbrydelser.

Ad § 3, stk.1 og 4:

Ældremobiliseringen finder, at Rådet for Menneskerettigheder bør udpege 6 medlemmer uden nogen form for binding til bestemte organisationer eller områder. Eventuelt kan der være en formulering om, at Rådet skal tilstræbe alsidighed i repræsentationen.

Med venlig hilsen

Gitte E. Olsen
Sekretariatschef

**Juridisk Institut, Aarhus Universitet, har følgende bemærkninger til
Udkast til høringssvar på Udenrigsministeriets lovudkast ang. Institut for Menneskerettigheder**

Danske Universiteter har med e-mail af 29. februar 2012 fremsendt det fra Udenrigsministeriet modtagne udkast til forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution. I den anledning skal Juridisk Institut udtale følgende:

Juridisk Institut kan tilslutte sig det overordnede formål med lovforslaget, hvorefter Institut for Menneskerettigheder gøres til en selvstændig institution, og instituttets status som national menneskerettighedsinstitution i overensstemmelse med FN's Paris-principper tydeliggøres. Selvom det ifølge bemærkningerne til lovforslaget i den forbindelse ligeledes vil blive tydeliggjort, at Institut for Menneskerettigheder ikke primært er en forskningsinstitution, men en national menneskerettighedsinstitution, noterer Juridisk Institut med tilfredshed, at der også i fremtiden vil være seks universitetsudpegede medlemmer af bestyrelsen for Institut for Menneskerettigheder. En sådan sammensætning af bestyrelsen vil kunne bidrage til at sikre nødvendig koordination og sammenhæng mellem Institut for Menneskerettigheds virksomhed og den undervisning og forskning i menneskerettigheder, der foregår på danske universiteter. Universiteterne vil desuden i kraft af deres rolle i civilsamfundet kunne bidrage til at sikre Institut for Menneskerettigheds uafhængighed i overensstemmelse med Paris-principperne.

I tilknytning hertil finder Juridisk Institut dog anledning til at udtrykke betænkelighed ved lovudkastets § 3, stk. 7 angående fremtidig repræsentation af Udenrigsministeriet i Institut for Menneskerettigheds bestyrelse. Dette vil være udtryk for en nyskabelse, og der kan rejses indvendinger af både principiel og praktisk karakter mod den hermed foreslåede direkte regeringsrepræsentation i ledelsen af en national menneskerettighedsinstitution. Det principielle problem består i, at en sådan repræsentationsordning kan rukke ved Institut for Menneskerettigheds uafhængige status. Selvom ordningen ikke formelt vil være i strid med FN's principper for nationale menneskerettighedsinstitutioner, vil den kunne udgøre én faktor som sammen med andre kan reducere den reelle og den oplevede uafhængighed.

Den praktiske indvending beror på, at det vil fremstå som uklart, hvilken status den pågældende regeringsrepræsentant vil have i Institut for Menneskerettigheds bestyrelse. Mens lovudkastets § 3, stk. 7 på den ene side beskriver dette bestyrelsesmedlem som "repræsentant for Udenrigsministeriet... som observatør uden stemmeret", fremgår det på den anden side ikke af bestemmelsen, at den pågældende udpeges i sin personlige egenskab, modsat hvad der vil være tilfældet for alle øvrige bestyrelsesmedlemmer, jf. § 3, stk. 2.

Repræsentanten for Udenrigsministeriet vil således komme til at befinde sig i en noget ubestemmelig og potentielt dobbeltbundet rolle. Dette må ikke mindst befrygtes at kunne give sig

udslag i relation til centrale spørgsmål som habilitet og tavshedspligt, hvor der kan opstå usikkerhed om vilkårene for regeringsrepræsentantens deltagelse i bestyrelsesarbejdet og om dennes pligt til iagttagelse af sædvanlige regler og principper for en sådan virksomhed.

Både de principielle og de praktiske indvendinger forstærkes af den ganske bemærkelsesværdige begrundelse, der i udkastets bemærkninger til lovforslaget gives for denne repræsentation af Udenrigsministeriet i Institut for Menneskerettigheders bestyrelse. Denne angives at skulle tilgodese "hensynet til styrket offentlighed og åbenhed om instituttets arbejde og gensidig informations- og erfaringsudveksling om Danmarks deltagelse i det internationale menneskerettighedsarbejde" (s. 14 samt specielle bemærkninger s. 24). Mens der på baggrund af det konstaterede kaos i Institut for Menneskerettigheders tidligere økonomiforvaltning kan være gode grunde for Udenrigsministeriet til at holde Instituttet under tæt overvågning rent budgetmæssigt og administrativt, vil en sådan overvågning givetvis kunne ske på anden måde end gennem direkte regeringsrepræsentation i Instituttet bestyrelse. Der ses da heller ikke at være henvist til disse forhold som begrundelse for den foreslåede repræsentationsordning. Det må i øvrigt bemærkes, at der er givet en ganske anderledes begrundelse for den fremtidige repræsentation af Udenrigsministeriet Forsvarsministerierne i bestyrelsen for Dansk Institut for Internationale Studier i det udkast til lovforslag, der angår etableringen af dette institut (s. 6, s. 9 og s. 14).